

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$7.00
pusei metų — 6 months .. \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 31 "Keleivio" telefonas AN 8-3071 SO. BOSTON, MASS., 1971 METŲ RUGPIŪCIO - AUGUST 17 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 20 centų 67-TIEJI METAI

Simas Kudirka reikalauja Lietuvai nepriklausomybės

Jis herojiškai laikėsi teisme. Atsiskęs sovietinio advokato, pats save gynė, puldamas kaltintojus ir Lietuvos okupantus. Pabrėžė, jog neišdavęs savo tėvynės, nes jo tėvynė yra Lietuva, o ne Rusija. Buvo pasirengęs drąsiai suktikti ir mirties bausmę.

Simo Kudirkos pareiškimai š. m. gegužės 17-20 d. Vilniuje įvykusioje jo byloje pateko į Sovietijos vadinaujamųjų maištininkų pagrindinio spaudą ir su tos spaudos biuleteniui slaptais keliais pasiekė Paryžių. Iš ten platus Simo Kudirkos bylos aprašymas pateko į Europos ir Amerikos didžiąją spaudą. dažnu atveju joje užimdamas pirmuosius puslapius ir nustelbdamas kitas dienos sensacijas. Rugpiūčio 7 ir 8 d. JAV-se Simo Kudirkos pareiškimus teisme plačiai paskelbė dienraščiai "The Washington Post", "The New York Times", "The Boston Globe", "The Los Angeles Times" ir daugelis kitų, patalpindami tuo reikalu Paryžiaus korespondento Anatole Shub išsamų straipsnį ar naudodamiesi kitais žinių šaltiniais. Apie tą bylą garsiai prabilo JAV ir kitų šalių radijai, ta proga išskeldami ir paverptos Lietuvos problema. Gi Simas Kudirka savo laikysena šioje byloje prieš pasaulio akis suvijo kaip reta istorinė asmenybė, nepalaužiama jokių sovietinių budelių ir net mirties grėsmės neišgašdinama.

Simas Kudirka atmetė savo gynėją

Minėto Sovietijos pagrindinio biuletenio pranešimu, Kudirką teisusio Lietuvos vyriausiojo teismo pirmininkas buvęs Nisiūnas (Misiūnas?), byloje valstybės gynėjas, taigi ir Kudirkos kaltintojas, Petrauskas, o kaltinamojo gynėju buvo paskirtas Gavronskis. Bet S. Kudirka jam paskirto gynėjo atsisakė, pareiškdamas:

"Jeigu Gavronskis yra garbingas žmogus ir gins mane pagal savo sąžinę, tai dėl to jis pats nukentės, o jeigu jis nėra garbingas ir vaidins tik antro prokuroro vaidmenį, kaip tai dažnai būna politiniuose teismuose Lietuvoje, tai aš manau, kad mano byla yra jau pakankamai sunki ir joje užtenka vieno kaltintojo."

S. Kudirka: "Aš neišdaviau savo tėvynės Lietuvos"

Kaltintojų paklaustas, ar jis laiko save kaltu, Simas Kudirka atsakė:

"Aš nelaikau savęs kaltu, kadangi aš neišdaviau savo tėvynės Lietuvos. O Rusijos, šiuandien vadinamos Sovietų Sąjunga, aš nelaikau savo tėvynė."

Aiskindamas priežastis, jį vertusias mėginti bėgti į Vakarų, Kudirka kalbėjo daugiau nei keturias valandas. Jis sakė, kad esąs užaugęs labai neturtingoje šeimoje ir gerai pažinęs socialinę neteisybę. Bet kai 1940 m. raudonoji armija okupavo Lietuvą, socialinė neteisybė dar padidėjo, nes prie jos prisidėjo dar ir tautinė neteisybė. 1941 m. birželio mėnesį buvo išvežta į Sibirą daugybė žmonių, kuriuos jis laikė sąmoningais lietuviais. Jų tarpe buvo daug mokytojų, kuriuos sovietai irgi vadino "buržuais".

S. Kudirka giliai išgyveno savo tautos tragediją

1944 metais, dar prieš grįžtant raudonajai armijai, — aiškino Kudirka, — sklido gandai, kad sovietinė sistema esanti pasikeitusi. Bet tų metų vasarą jis jau įsitikino, kad toji sistema pasikeitusi tik į blogąją pusę.

Jis vėl matė, kad žmonės, kuriuos jis laikė nekaltais, buvo vežami į Sibirą. Jis buvo ir masinių žudynių liudininkas. Daugelis jo draugų įsijungė į antikomunistinius partizanus. Beveik visi jie žuvo. Jis tada neturėjęs drąsos pasekti jų pavyzdžiu, — sakė Kudirka teismui. Jis bandė (Nukelta į 2-rą puslapį)

Nuotrauka J. Rentelio

Bostone didžiulės demonstracijos dėl Simo Kudirkos išdavimo sovietams metu buvo sudėgintas šitoks karstas su užrašu: "Žmogaus teisės, adm. Elles nužudytos". Dėl JAV admiralų ir kitų pareigūnų politinio žioplumo Simas Kudirka buvo grąžintas sovietams ir jų nuteistas 10 m. kalėjimo. Čia matoma demonstracija vyko 1970 m. lapkričio 28 d.

New Yorke mirė A. Ošlapienė

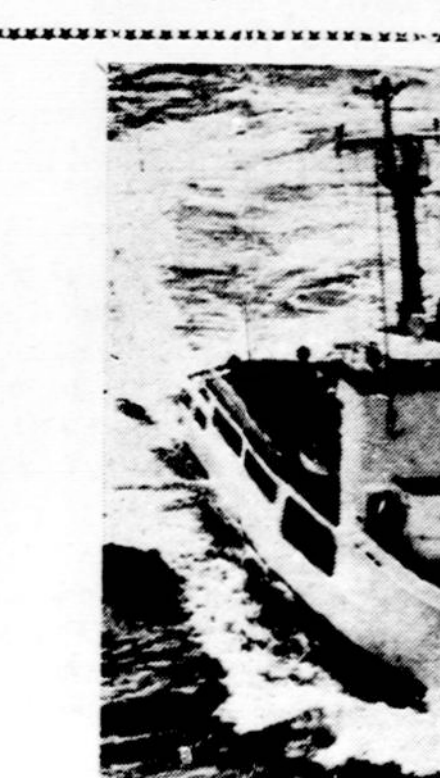
Rugpiūčio 15 d. rytą mirė ilgai sirgusi Antanina Ošlapienė, 71 m. amžiaus, palikdama liūdinčius vyrą Albertą, du sūnus — inž. Algimantą ir chemijos dr. Raimundą — ir seserį Rygoje. Reiškiama gilia užuojauta.

Sovietų ir Indijos draugystės sutartis

Sovietų S-ga ir Indija praeitą savaitę pasirašė 20 metų draugiškumo sutartį, kurios smaigalis nukreiptas į Pakistaną ir Kiniją. Sovietų S-ga tą sutartį jau patvirtino, o Indija ją patvirtins šią savaitę.

Kaip žinome, Indijos ir Pakistano santykiai šiuo metu yra pašliję. Šia sutartimi Sovietų S-ga parodė, kad ji yra Indijos pusėje. Jei kilnytų konfliktas tarp Indijos ir Kinijos, tai sovietai palaikytų Indiją. JAV-bės dabar remia Pakistaną.

Prancūzai paskelbė turį atominę raketą, kuri gali pasiekti Maskvą.

Atlanto pakraščio apsaugos laivas Vigilant, į kurį pernai lapkričio 23 d. iš sovietų žvejų laivo Sovietskaja Litva buvo nušokęs Simas Kudirka ir po kelių valandų grąžintas sovietams.

Vliko pirmininkas vyks į Afriką

Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas rugsėjo mėnesį vyks į Afriką, kur žada užtrukti 6 savaites, lankydamas įvairias valstybes ir jas informuodamas apie Lietuvos padėtį. Jis ten aiškins sovietinį kolonializmą ir jo pavojų laisvoms tautoms.

Karo pavojus tarp Sirijos ir Jordanijos

Sirija ir Jordanas ne nuo šiandien blogai sugyvena. Paskutiniu metu Sirija ypač pyksta, kad Jordanija supliekė Palestinos partizanus, kuriuos palaiko Sirija. Be to, Sirija kaltina Jordaniją, kad ji pažeidusi Sirijos teritoriją, šaudžiusi į Sirijos karius.

Tarp šių arabiškųjų kraštų santykiai jau tiek įsitempė, kad Sirija nutraukė diplomatinius santykius su Jordanija ir telkia Jordanijos pasienyje savo karius. Egiptas bando tarp šių kraštų tarpininkauti, nes iš jų kivirčo naudos teturi tik Izraelis.

JAV astronautai grįžo į žemę

Praeitą savaitę JAV erdvėlaivis Apollo 15 laimingai grįžo iš mėnulio į žemę, parsiveždamas iš ten daug uolienų ir tyrinėjimo daiktų. Sakoma, kad šita kelionė moksliniu požiūriu busi naudingesnė, negu visos kitos ankstyvesnės.

Norilske išžudė 100 lietuvių karininkų

Londonė leidžiamas lenkų dienraštis "Dzien Polski" paskelbė, kad išėjo iš spaudos buvusio komunisto, Si-biro tremtinio, o dabar Tel Avivo universiteto profesoriaus J. Bergerio atsiminimai, kuriuose rašoma ir apie tai, kaip Norilsko vergų stovykloje komunistai išžudė po 400 lietuvių ir latvių ir 250 estų karininkų.

Kinų komunistai išžudė 50 mil. žmonių

Senato vidaus saugumo komitetas paskelbė studiją, kurioje sakoma, kad Kinijos komunistai per 50 metų išžudė tarp 34 ir 63 mil. gyventojų.

Tos studijos autorius yra S. Carolinos univ. tarptautinių studijų direktorius.

Pasak prancūzų laikraštį Le Figaro, Turkijos konstitucinis teismas nusprendęs Brazinskus suimti ir teisti kaip kriminalinius nusikaltėlius. Kiek ta žinia teisinga, Vlikas dar nežino.

Kinija jau turi raketų, kurios siekia 1,000 mylių, o po metų, spėjama, turės ir tokių, kurios sieks 2,000 mylių.

Austrijoje mirė Jurgis Bieliūnas, Venecuelos lietuvių žymus veikėjas, ten nuvykęs sunegalavusios širdies pasigydyti.

Prez. Nixonas užšaldė algas, kainas, nuomas

Jis taip pat siūlo dolerio vertei leisti nusistovėti laisvojoje rinkoje, sumažinti \$6.2 bilionais pajamų mokesčius, priveržti importą, paremti vietines biznio bendroves, kad jos susemtų daugiau darbo jėgos.

Praeitą savaitgalį prezidento Nixono Camp David vasaros rezidencijoje vyko svarbūs pasitarimai, kuriuose dalyvavo įžymiausieji ekonominiai patarėjai ir kiti aukšti pareigūnai. Buvo žinoma, kad ten gvildenamas prezidento naujos ekonominės politikos planas, kuriuo siekiama užkirsti kelią augančiai infliacijai, didėjančiam nedarbui ir, traukiantis iš Vietnamo karo, krašto ūkį perversiti į taikos meto sąlygas.

Pagaliau po išsamių ekonominių problemų studijų

Pakistanas neįleido sen. Kennedžio

Sen. Edward Kennedy nuvyko į Indiją susipažinti su Rytų Pakistano pabėgėlių padėtimi. Tų pabėgėlių ten esama apie 7 mil. Jis norėjo aplankyti ir Pakistaną, bet valdžia nedavė leidimo, nes, girdi, jo atvykimas sukeltų krašte protesto demonstracijas.

Kennedžiui primetama, kad jis Indijoje neigiamai pasisakęs prieš Pakistaną. Kennedžio pranešimu, Pakistano pabėgėlių padėtis esanti baisiausia, kokia kada buvusi. Jų tarpe siaučia badas, ligos, savizudystės.

Sudano (Afrikoje) prezidentas gen. majoras Jaafar Numeiry, kurį komunistai norėjo nuverstti, bet jiems tai nepavyko. Dabar Numeiry kietai ima užsprando savo priešininkus.

prezidentas Nixonas savo kalboje tautai pranešė ir tų pasitarimų rezultatus bei savo naujo ekonominio plano pagrindinius punktus.

Cia buvo paskelbta, kad tuoj pat 90 dienų laikotarpiui užšaldoma darbininkų algos, prekių kainos ir nuomos. Tai reiškia, kad trims mėnesiams bus užblokuotas betkuris atlyginimų pakėlimas, dėl kurio jau buvo pradėtos derybos plieno, vario, geležinkelio ir kitose pramonės srityse.

Atrodo, kad kainų užšaldymas kol kas nelies žemės ūkio produktų, o tikrai kitus pramonės gaminius su kaikiuriais išimtimis. Tas užšaldymas neliesias ir banko nuosimčių dydžio.

Sulaikomas dolerio keitimas į aukšą, ir leista jo vertei nusistovėti laisvoje rinkoje santykiu su kitų kraštų valiutomis. Tai reiškia faktinį dolerio vertės sumažinimą, nes reikės mažiau svetimos valiutos doleriui pirkti.

Numatomas 10% mūto pakėlimas užsienio prekmė, o ta priemonė turėtų sumažinti dolerių išplaukimą į užsienį. Tai turės reikšmės vidaus gamybai, nes šiuo metu iš užsienio įsivežama prekių kasmet už 45 bilionus dolerių.

Prezidentas dar prašys kongresą sumažinti vadinamuosius "income tax" ir kitus mokesčius \$6.2 bilionais dolerių.

Biznio korporacijos galės šiemet nusirašyti 10% pajamų mokesčių, o kitais metais po 5% gamybos įmonėms patobulinti ir naujoms gamybos priemonėms įsigyti.

Šios ir kitos prezidento ir jo patarėjų numatytos ekonominės politikos priemonės turinčios sumažinti dabartinės ekonominio gyvenimo negeroves ir išryškinti "didelės tautos didybę".

Ižymieji JAV ekonomistai naujai prezidento politikai su kaikiuriais rezervais pritaria, gi užsienyje galima dolerio nuvertinimas ir drauge importo suvaržymas sukėlė ir neigiamų komentarų. Tuo ypač susirūpino Japonija, kurios eksportas į JAV-bes yra didžiausias, ir jai dabar reikės ieškoti savo prekmės naujų rinkų.

Bet tikri šios naujos "ekonominės politikos" padariniai išryškės tik ateityje.

Simas Kudirka reikalauja Lietuvai nepriklausomybės

(Atkelta iš 1-mo puslapio)

tęsti mokslą Vilniuje, baigė 8 skyrius ir apsisprendė būti jūrininku. Jis sakė teismui:

Mano senelis buvo jūrininkas, ir mane traukė noras vykti į tolimus kraštus. Tai buvo noras pamatyti pasaulį, ir, be to, aš maniau, kad jūrose primiršiu savo tautos tragediją. Aš norėjau pabėgti nuo nepaprastų scenų: juk nebuvo savaitės, kad įvairiuose Lietuvos miestuose, jų aikštėse, nebūtų buvę rodomi sudraskyti Lietuvos partizanų kūnai. Aš norėjau pabėgti nuo bado, kuris tuo metu viešpatavo kolchozuose, o visiškai teisi nebuvimas priminė prieš 100 metų viešpatavusią Lietuvoje baudžiavą.

Ir lietuviškasis laivynas yra grynai rusiškas

"Yra gėda, kad net ir laivyne aš teradau tokią pat neteisybę ir tautinę diskriminaciją", — sakė Kudirka. "Sovietinėje spaudoje aš skaičiau apie didįjį Lietuvos laivyną, bet realybėje nėra jokio Lietuvos laivyno. Jis lietuviškas tik tiek, kad yra eilinių lietuvių jūrininkų. Lietuvių laivų komandoje pasitaiko tik išimtiniais atvejais, gi dauguma viršininkų nemoka nei lietuvių kalbos. Vyriausioji to vadinamojo Lietuvos laivyno vadovybė gyvena Maskvoje ir mumis, lietuviams nepasitiki. Lietuviams neduodama leidimų išplaukti užsienin ir išlipti į svetimų kraštų krantą."

S. Kudirkos nuomonė apie amerikiečius

Teisėjo paklaustas, kodėl jis ieškojęs laisvės JAV-se, kurios, jo manymu, nesą Sovietų Sąjungoje, ir kodėl jį tie amerikiečiai gražinę, Kudirka atsakė:

"Eiliniai amerikiečiai mane priėmė labai gerai. Jie, matydami, kad man šalta, davė man šiltus drabužius, tuo tarpu po to rusų jūrininkai mane mušė iki šmonės netekimo, ir suluošino man kelį, kai aš gulėjau keletą mėnesių kalėjime. Aš nelaikau didele amerikiečių tragedija, kad jie mane grąžino. Pagal Teherano, Jaltos ir Potsdamo konvencijų nutarimus ištos valstybės atsidūrė vergijoje. Amerikiečių karinės valdžios akyse aš, kaip lietuvis, buvau legali Stalino paveldėtojo Brežnevo nuosavybė ir turėjau būti jam gražintas."

Teisėjas sustabdė liudininkus

Gegužės 18 d., apklausinėjant liudininkus, jūrininkai paliudijo, kad Kudirka mušė. Teisėjas paklausė gerai Kudirka pažinusį antrą liudininką, kodėl Kudirka, jo manymu, mėgino iš Sovietų Sąjungos pabėgti. Kai liudininkas ėmė aiškinti, kad Kudirka į tą veiksmą buvęs pastūmėtas, pirmininkaujantis liudininką nutildė.

Politinis laivo Sovietų Sąjungoje komisaras paklausė Kudirka, ar jis būtų siekęs JAV-se prieglobsčio, jeigu būtų žinojęs, kad ten nerasęs darbo ir gal būtų tekę valyti išvies? Į tai Kudirka atsakė:

"Nesvarbu koks darbas. Nėra negarbingų darbų, ir, jei aš būčiau valęs išvies, tai būčiau daręs su ramia sąžine, ko jūs neturite savo darbe. Jūsų partijos nario bilietas yra tik raciono bilietas."

Gegužės 19 d. prokuroras savo kalboje reikalavo nubauti Kudirka 15 metų sunkių darbų stovyklos ir konfiskuoti visus jo asmeniškus daiktus.

Enkavedistai bandė Kudirka "perauklėti"

Savo paskutinėje apsigynimo kalboje S. Kudirka tarp kitko pareiškė:

"Tarpautinės teisės požiūriu aš nesu nusikaltėlis. Mano apsigynimas vykty užsienin neprieštarauja Jungtinių Tautų deklaracijai apie žmogaus teises, nei Sovietų S-gos konstitucijai. Dėl to aš laikau save visiškai nekaltu. Betgi žinau labai gerai, kad mano likimas jau yra nuspręstas saugumo organų".

Toliau Kudirka pasakojo, kaip vyr. leit. Urbanas, tardymo skyriaus viršininkas Kismanas, KGB gen. maj. Petkevičius ir daugelis kitų iš Maskvos atvykusių slaptosios policijos pareigūnų stengėsi jį perauklėti, — siūlė jam pasmerkti "buržuazinį nacionalizmą Lietuvoje ir užsienyje, žadėdami lengvesnę bausmę, jeigu sutiksiąs bendradarbiauti. Bet, pagrindinio pranešimo žodžiais, Kudirka pareiškė, kad jis atsisako savo asmeninės laisvės vardan savo tikrosios tėvynės Lietuvos.

Jis sakė, kad šeši mėnesiai kalėjimo vienutėje jam buvo pakankamas laikas viską giliai permąstyti.

Aštrus drąsaus žmogaus tiesos žodis okupantui į akis

Savo paskutinėje kalboje Kudirka dėstė: "Aš atsimenu, kai mokiausi Vilniuje, vietoje dviejų kalėjimų vokiečių laikais buvo septyni sovietinio valdymo metu, ir juose buvo apie 20,000 kalinių. Kalėjimai buvo perpildyti iki 1955 m. Jau 1950 m. lietuviai su vaikais bangomis buvo siunčiami į koncentracijos stovyklas. Stalino mirtis išgelbėjo mano tautą nuo fizinio sunaikinimo, bet politika iš esmės pasiliko ta pati.

"Dabar mes esame pasmerkti mirti daug lėtesne mirtimi — asimiliacija. Bet mes nenorime mirti. Dešimtį metų mūsų kovą žinojo ir rėmė bent moraliai. Tie, kurie žuvo kovoje ar koncentracijos lageriuose, tuo tikėjo taip pat. (Net valstybės saugumo pareigūnai pripažino, kad 50,000 Lietuvos partizanų žuvo). Atlanto charta, kuri žadėjo pavergtom tautom laisvę, buvo tuščias pažadas, kainavęs mano tautai 50,000 žuvusių ir 400,000 deportuotų, kurių 150,000 rado kapus Sibiro žemėje.

"Narsiausi ir ryžtingiausi Lietuvos patriotai buvo fiziškai sunaikinti, bet nauja generacija pasiryžus eiti savo tėvų keliais. Kai aš atsisakiau įvykdyti valstybės saugumo organų norą, jie grasino man mirties sprendimu. Aš esu ištikimas katalikas, tad jei vyriausias teismas pasmerks mane mirti, aš prašyčiau pakviesti man kunigą, kuris man suteiktų Katalikų Bažnyčios paskutinį patarnavimą."

Kudirka paprašius vyriausiąjį teismą nepersekioti jo motinos, žmonos ir vaikų, pirmininkas į tai atsakė:

"Tamstos paties elgesys užtraukia nelaimę tamstos šeimai".

Čia Kudirka atsakė pirmininkui:

"Ne mano, bet jūsų. Aš tikėjau iš Amerikos pagelbėti savo šeimai daugiau, negu ta vergo alga, kokią aš čia gaunu. Be to, aš turėjau vilties išgabenti ją į užsienį".

Kudirka: "Aš prašau suteikti mano tėvynei Lietuvai nepriklausomybę!"

Gegužės 20 d., prieš nuteisiamas, Simas Kudirka pareiškė:

"Aš neturiu nieko pridėti prie to, ką esu pasakęs, išskyrus vieną troškimą, tiksliau sakant, prašymą tiek vyriausiam teismui, tiek ir Sovietų Sąjungos vyriausybei: aš prašau suteikti mano tėvynei Lietuvai nepriklausomybę".

Pirmininkas: "Kaip tamsta įsivaizduoji nepriklausomą Lietuvą?"

Kudirka: "Nepriklausoma Lietuva, mano supratimu, turi suvereninę vyriausybę ir nėra okupuota jokios svetimos kariuomenės. Ji turi tautinę administraciją, savo teisių sistemą ir laisvą demokratinę rinkimų sistemą. Kitų kraštų įstatymai nėra privalomi šiai vyriausybei, kaip dabar privalomi Rusijos įstatymai. Nepriklausomaj Lietuvoje neturėtų dominuoti rusų kalba, kaip yra dabar. Aš norėčiau, kad Lietuvoje nebūtų daugiau tokių teismų, kaip šis mano."

Pirmininkas: "Gal tamsta nori pasakyti, kad šis teismas nebuvo demokratiškas ir buvo nelegalus?"

Kudirka: "Žinoma taip, kiek jis yra su rūpestingai tinkulu užtrauktas langais, uždarom durim ir su rusais sargybiniais. Demokratišame teisme kiekvienam, kuris nori, leidžiama dalyvauti. Jeigu aš išdaviau savo tėvynei, tai kodėl jūs bijotės parodyti visuomenei išdavią? Leiskite visuomenei pačiai mane teisti. Deja, teismo salė yra tuščia. Be savo žmonos ir keleto čekistų, aš nieko daugiau nematau. Yra taip pat keletas sargybinų, bet jie nemoka lietuviškai ir nežino, kas čia yra svarstoma".

Nuteistas 10 metų sunkių darbų stovyklos

Po trumpo pasitarimo pirmininkaujantis paskelbė teismo sprendimą: "Dešimt metų darbo griežto režimo stovykloje su asmeninės nuosavybės konfiskavimu".

Pagal tą sovietinio pagrindžio dokumentą, Kudirka, išgirdęs sprendimą, negalėjęs paslėpti savo pasitenkinimo, nes manęs, jog būsiąs sušaudytas.

Tuoju po teismo valstybės saugumo tarnautojai paėmė iš jo buto baldus, kilimą, radijo aparatą, apie 700 rublių vertės.

S. Kudirkos teismo apžvalgininkai prie bylos aprašymo dar pridėda tokį priedašą:

"Ligi šios dienos Kudirka nežino, kad jam gresia būti internuotam į psichiatrinę ligoninę. Tačiau jo giminės ir pažįstami atsisakė nusilenkti čekistų grasinimams ir pasirašyti pareiškimus, kad jis yra psichiškai nenormalus. Vilniaus miesto gydytojai su psichiatru Gutmanu prieky taip pat pasipriešino čekistų spaudimui. Jie skelbė, kad Kudirka yra visiškai sveikas."

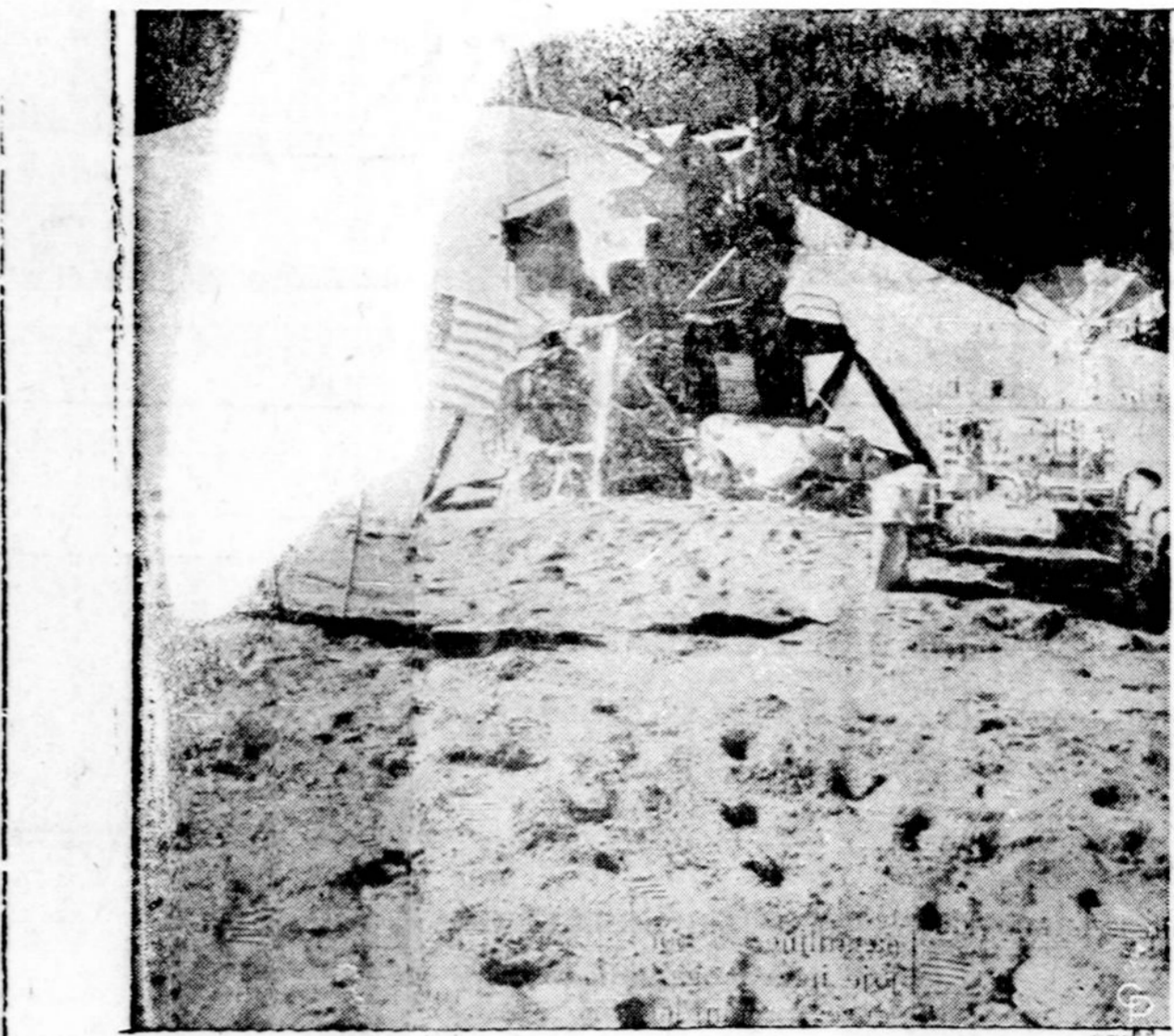
Simo Kudirkos byla Lietuvos laisvės kovų istorijoje užims išskirtinai svarbią vietą, o jo asmuo mūsų jaunajai kartai visada bus žavus didvyriško lietuvių pavyzdys.

Žinoma, po šios bylos aprašymo galima laukti jau dabar mašomų komunistinės propagandos pamazgų sriautu, kuriuo bus bandoma užlieti okupantams nemaloni teisybę.

Kinija šiandien

Šimtmečiais traukia smalsuolių akis Dangiškoji imperija, bet tik retai kada plačiau praveria savo duris svetimsaliui. Kaip seniau imperatorių, taip dabar ir Mao Tse-tungo geltonasis milžinas kietai užsisklendęs septyniais užraktais nuo liksiojo pasaulio gyvena savitą gyvenimą ir kelia didelę mįslę.

Nors Kinija ir kietai užsisklendusi, bet vis dėlto pasitaiko laimė veržiam smalsuoliui kartais ir giliau prisiskverbtį į krašto gilumą. Vienas tokių laimingųjų buvo švedas Jan Miurdal, kuriam net dviem atvejais

Vidury erdvėlaivio Apollo 15 priekaba, nusileidusi mėnulyje; dešinėje — savotiškas elektros energija varomas automobiliukas, kuriuo astronautai David Scott ir James Irwin važinėjo mėnulyje. Kairėje — astronautas Irwin atiduoda pagarbą mėnuly iškabintai JAV vėliavai.

pavyko įlįsti pačion milžino širdin. Tad paklauskime, ką jis pasakoja.

— Man pirmiausia rūpėjo patirti, kaip gyvena Kinijos 500 milijonų žemdirbių, kaip juos paveikė neseniai įvykdyta "kultūrinė revoliucija", ir iš viso, kokia kryptimi vystosi naujas gyvenimas anoje paslaptingoje šalyje, — pasakoja keliauninkas.

Jan Miurdal (keliavo su žmona) ilgiau apsigyveno ŠANZI provincijos (vidurinėje Kinijoje) "nedideliam" Liu Ling kaime, kuris yra būdingas visai Šanzi provincijai ir panašus į daugelį tūkstančių kitų. Jame gyvena 700 galvų. Kaime nebuvo jokių trobesių. Žmonės gyveno kalnu šlaituose iškastose olose. Šiame kaime pirmą kartą jis lankėsi 1962 metais. Tada buvo tik dvi patalpos iškastos uoloje — mokykla ir kaimo valdybos įstaiga. Po 9 metų vėl tenai apsilankęs, rado padarytą didelę pažangą: jau pusę gyventojų turėjo išskirtą uolose gyvenamas patalpas. Tai jau didelis skirtumas, palyginus su buvusiom molėtoje žemėje iškastom olo.

Anksčiau vandenį sėmė iš upės, o dabar rado jau iškastus šulinius. 1962 metais buvo viskas normuota ir gaunama tik pagal korteles, o dabar normuota tik medvilninė drobė, bet ir tos norma padidinta iš buvusio 2.50 metro metams iki 6 metrų asmeniui. Be to, kaime dabar jau yra ir gydytojas kulinamoji mašina, malūnas, varomas elektrinio motoro, ir šulinių siurblių pačių kinų gamybos. Pagaliau, kaip praturtėjimo pažymys, kaime atsirado net 10 šunų. Kitais žodžiais tariant, — rašo keliauninkas, — "kultūrinė revoliucija" geroin pusen pakreipė žemdirbių gyvenimą.

Toliau jis nupasakoja tvarką, kokia nustatyta kaimo gyvenime, ir ją stebint, lengvai galima susidaryti vaizdą tų skirtumų, kurie šiandien taip ryškiai išskiria du komunistinius pasaulius — Rusiją ir Kiniją.

Kinijoje, kas kokias pareigas beieit ar kokį darbą bedirbtų — profesorius, akušerė, partijos sekretorius ar žemdirbys — atlyginimą

visi gauna vienodą. Taip, pav., Šanchajuje milijonai dirbančiųjų gauna po 40 dolerių mėnesiui. Taigi visi sulyginti, visi vienodi. Gatyvė skirtumas tik toks, kad vieni eina pėsti, kiti važiuoja dviračiais.

Apskaičiuojant atlyginimus, pagrindan paimta darbo diena, o ne išdirbio normos, kaip Rusijoje. Tiesa, ir čia viena "diskriminacija": moterys gauna 2 punktais mažiau už vyrus. Šis skirtumas teisinamas tuo, kad moterys dalį darbo laiko sunaudoja šeimos namų ūkiui ir vaikų priežiūrai. O tai jau neįeina į bendrą visuomeninį ūkį.

Tuo tarpu Rusijos komunistų partija išugdė didelį klasinį skirtumą tarp darbininkų, inteligentų ir partinės buržuazijos, kuri, pasisavinusi visą eilę privilegijų, su dideliais uždarbių skirtumais, atskirom valgyklom, parduotuvėm, ligoninėm, jau nekaltant apie užmėstines vilas ir kitas buržuazines pirmenybes.

Jau ir Kinijoje partiniai bonzos buvo pradėję sukli patogumų ir privilegijų lizdus, bet "kultūrinė revoliucija" juos galutinai nušlavusi.

Dabar kolektyvų pasitarimuose klausimai sprendžiami balsu dauguma, o ne vieno partijos sekretoriaus.

Chunveibinai (kultūriniai revoliucionieriai), atvykę į Liu Ling kaimą, ėmė aiškinti gyventojams padarytas klaidas. Partiečiai, mokytojai ir kiti priešrevoliuciniai "svietėjai" ėmė atgailauti savo kaltes. Nors šio kaimo pareigūnams viskas pasibaigė laimingai, bet turėtos pamokos jie negalės niekada užmiršti. Dabar visi kaimo reikalai sprendžiami bendruose susirinkimuose, ir niekas nebijo partijos sekretoriui drožti į akis savo nuomonės, nors ji būtų griežtai priešinga jo pažiūroms. Vienintelis neginčijamas žodis yra Mao Tse-tungo patarimai.

Vienų žodžiu, — rašo keliauninkas, — kinai gyvenimo praktikoje yra kur kas arčiau idėjinio komunizmo, negu Rusijos komunistai, kurie išugdė grynai valstybinį kapitalizmą su visais jo padariniais.

Skaitęs

ITALIJOJ PASKELBĖ MAFIJOS VADUS

Italijos parlamento komisija tyrinėjo Cicilijos saloje Mafijos gengsterių veiklą ir paskelbė jos 13 vadų sąrašą. Jie vadinami kruvinais kriminalistais, žmogžudžiais, narkotikų platintojais, žmonėmis, kurie gali vykdyti bet kokius žiaurumus.

Komisija sako, kad Mafijos nariai pasklido po visą kraštą ir tapo tarptautinio gengsterizmo dalimi.

Mafija tiek galinga, kad labai retai kuris jos narių būdavo nuteisiamas, nes jie turėjo stiprų užnugarį, naudojosi protekcija, pradedant policininko ir baigiant vyriausybės.

Idomu, kad tarp tų paskelbtųjų Mafijos vadų yra ir vienas buvęs teisėjas ir dar krikščionių demokratų partijos pareigūnas.

Is komisijos pranešimo aiškėja, kad ir ten gengsteriai vienas kitą žudo, kaip tai daroma JAV-se.

Šeši komisijos suminėtuju gegsterių yra ištremti į saugią salelę, o viso labo poroj salelių jau "atostogauja" jų apie 50.

Ketverius metus ten turės gyventi ir Joe Adonis, kadais JAV rytu pakraščio gemblerių karalius. Jis kasdien nuo 10 val. vak iki 7 val. ryto turi būti namie, be to, jam uždrausta naudotis telefonu.

Atrodo, kad ir Italijoje jau pradėta rimčiau kovoti prieš tuos visuomenės šašus.

Valstybės sekretorius Wiliam P. Rogers pareiškė laikraštiniams, kad JAV balsuos už raudonosios Kinijos priėmimą į J. Tautas, bet priešinsis tautinės Kinijos pašalinimui.

KAS SKAITO BARR,
TAS QUONOS NEFRAS.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Pašalino klubo vedėją

Lietuvių klubo valdyba rugpjūčio 8 d. nutarė pašalinti klubo reikalų vedėją Antaną Savage-Salasevičių. Mat, nors tas vyras yra daug metų, buvęs net Turkiijoje, bet nepajėgė įveikti alkoholio.

SLA kuopos susirinkimas

Pirmas po atostogų kuopos susirinkimas bus rugsėjo 5 d. 2 val. po pietų Lietuvių piliečių klubo salėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Mirė

Siomis dienomis mirė Ona Gaidienė, Mikas Giedra, Ona Bundzienė, Juozas Ambroz, Aleksandra Taurienė ir Julius Skamarakas.

Grįžo iš atostogų

Daug kas jau grįžo pailsėję vieni vienur, kiti kitur. Jau grįžo iš atostogų Keleivio skaitytojai A. ir M. Sakaliai, J. ir A. Dirveliai, V. ir M. Dabrilos, J. ir L. Gaidžiai, siuntinių įstaigos vedėja B. Sviklienė. Taip pat grįžo A. Zenkus, Z. Snarskis, J. Jakutonis, J. Zaparrakas.

Grįžo ir Šv. Kazimiero parapijos vikaras kun. Justinas Steponaitis, kuris su ekskursija buvo išvykęs į Lietuvą.

Netrukus bus koncertas

Lietuvių Bendruomenės apylinkė rugsėjo 18 d. Holy Name salėje (Granet gt.) rengia koncertą, kurio programą atliks kanadietė solistė Gina Čepkauskienė.

Pasikeitė miesto vaizdas

Seniau čia gyvenusieji atvirkę nebe pažintų miesto centro. Jame išaugo nauji aukšti pastatai, didžiulės krautuvės. Miesto parke yra didelis vandens baseinas, apšviestas lapuočiais medžiais, daug žydinčių gėlių, suolelių. Gražu. Bet namų savininkai yra apkrauti dideliais mokesčiais, daug žmonių neturi darbo.

Buvau vienuolių piknike

Su inž. Aleksandru Čapliku liepos 18 d. buvau nuvykęs į seselių sruostą pikniką jų sodyboje netoli Putnamo, Conn. Ten sutikau daug seniai matytų pažįstamų. Buvo daug gražaus jaunimo, kuris atliko dainų ir šokių programą. Malonu buvo žiūrėti ir klausytis.

Aplankė kun. P. Geisčiūnas

Rugpjūčio 7 d. turėjau mielą svečią iš New Yorko - giminaitį kun. Praną Geisčiūną, Balfo reikalų vedėją. Kelias valandas šnekėjome.

Dovanokite savo draugams ir bičiuliams net Jums

Kelsio priziniamas. Jums atsieis tik \$7, o tas, kuriam jį bus dovanota, per metus kas savaitę gaudamas Keleivį, jus tikrai atsimins.

dami, prisiminėme ir savuosius, gyvenančius už jūrių marių, už mėlynųjų, prie Nemunėlio ir ošiančio Purnos šilo. * * *

Lietuvių klube įrengtas vėsintuvas. Jo jau seniai reikėjo.

J. Krasinskas

Naujos aukos brolijos Jamboree Fondai

Atlanto rajono skautų rėmėjai, įvertindami brolijos vyriausio skautininko žygių pasaulinę jamboree Japonijoje ir ta proga išleidžiamą reprezentacinį leidinį, aukojo:

Worcesterio Skautams Remti Komitetas \$200,

Maironio Parko vadovybė ir Bostono Lietuvių Inžinierių ir Architektų sk. po \$100,

Bostono Lietuvių Bedruomenė ir So. Bostono Lietuvių Piliečių d-ja po \$50.

Hartfordo Skautų Tėvų Komitetas \$35,

Worcesterio Liet. Bendruomenė, Akademinis Skautų skyrius ir Nevežio tūntas po \$25,

Lietuvių Tautinės Sąjungos Worcesterio skyrius \$20.

Visiems skautų brolijos žygius parėmusiems aukotojams LSB Jamboree Fondo skyrius reiškia nuoširdžią padėką.

Visų rajono rėmėjų apyskaita bus išspausdinta Sk. Aide.

NEW YORK, N.Y.

Gydytojų suvažiavimas

Rugsėjo 4-5 dienomis Pierre viešbuty bus Laisvojo pasaulio gydytojų suvažiavimas. Jau žinoma, kad į jį iš Šveicarijos atvyksta dr. Petras Radvila ir jame skaitys paskaitą apie tai, kaip apsaugoti žmogų ir gyvulius nuo tetanuso po sužeidimo.

Jame dalyvaus dr. John H. Bachulis, kuris 1966 m. Bowdoin kolegijoje įsteigė fondą lietuvių kilmės studentams. Tą fondą jis įsteigė savo motinos ir brolio dr. Mato atminimui. Jis pavadintas "Antanina Kunigonis-Marcinkevičius Bachulus Fund".

Jaunas istorikas, Harvardo universitete įsigijęs magistrantūros laipsnį Ramūnas Kondratas skaitys paskaitą tema: "Keli brožai iš Vilniaus Medicinos draugijos veiklos 19-jame amžiuje".

Pasak draugijos pirmininką dr. V. Paprocką, laisvajame pasaulyje esą per 1000 lietuvių gydytojų.

ATSIUNTE PAMINETI

Vėjas lekia lyguma, romanas iš partizanų gyvenimo, parašė Aloyzas Baronas. 177 psl., kaina \$4. Išleido Laisvosios Lietuvos knygų leidykla, 2618 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629.

Zirgeliai žvengia, Benedikto Rutkūno šeštoji lyrikos knyga, 139 psl., kaina nepažymėta.

Daug padėjo P. ir D. Dauginiai iš St. Catharines, Hamiltoniškiai Ig. Varnas, A. Kaušpėda, J. Bajoraitis ir St. Pilpavičius.

1967 metais išrinktoji Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba, kurios kadencija jau pasibaigė. Iš kairės į dešinę sėdi vykd. vicepirm. Vladas Mingėla, pirm. Vytautas Alantas, sekr. Alfonsas Nakas; stovi valdybos nariai Jonas Gaižutis, Pranas Turūta ir izd. Vladas Selenis. Ją pakeis dabar korespondencinių būdu renkama valdyba, kurios būstinė bus Chicagoje.

Pirmoji Lietuvių žurnalistų sąjoga už Lietuvos ribų (Vokietijoje) valdyba. Iš kairės į dešinę sėdi Henrikas Blazas (miręs), Simas Urbonas (miręs), Jonas Kardelis (miręs), Aleksandras Merkelis (pirm.) ir Alfonsas Brazulis. Stovi Jonas Vaidelys, Kazys Obolėnas (miręs), Jeronimas Cicėnas. Trūksta kun. V. Bagdanavičius.

KANADOS NAUJIENOS

HAMILTON, ONT.

Įamžino Simo Kudirkos vardą

SLA 72 kuopa liepos 25 d. Antano Padalskio sodyboje surengė gegužinę, kurios pelnas buvo numatytas Simo Kudirkos vardu Lietuvių Fonde įamžinti.

Kuopa jau kelinti metai rengia Padalskio sodyboje gegužinę, bet nei sodyba nebuvo tokia sėkminga, kaip ši. Nors dangus iš ryto buvo apsiniaukęs, bet tas neatbaidė iš toliau į gegužinę važiuojančių.

Sodybos savininkas A. Padalskis labai daug prisidėjo prie gegužinės pasisekimo. Jo pastangomis joje dalyvavo ir nelietuvių. A. Padalskis, kviesdamas į gegužinę, užtiko net ir tokių lietuvių, kurie neskaito jokio lietuviško laikraščio ir nieko nežino apie lietuvių vieklą. Sutikta ir tokių, kurie buvo priešingi Simo Kudirkos vardo įamžinimui, bet tokių "patriotų" rasta mažai.

Daug padėjo P. ir D. Dauginiai iš St. Catharines, Hamiltoniškiai Ig. Varnas, A. Kaušpėda, J. Bajoraitis ir St. Pilpavičius.

Valgius gamino M. Pilpavičienė, Bajoraičių padėdama.

Programos vadovei nusilaužus ranką, tepasirodė tik R. Voss.

SLA 72 kuopos pirm. J. Sarapnickas priminė dalyviams Simo Kudirkos tragediją. Jis paminėjo taip pat, kad prieš dvejus metus čia buvusioj gegužinėj viena moteris, žiūrėdama į pakeltą vėliavą, verkė. Paklausta, kodėl verkia, ji pasakė, kad jos artimo giminės 16 metų sūnus iškėlęs Lietuvos trispalvę ir už tai okupanto buvo suimtas, kankintas ir išvežtas. Jo motina, nebe-gaudama apie sūnų jokios žinios, išėjo iš proto. Ta nepažįstama moteriškė prašiusi kelti viešumon Lietuvos okupanto vykdomą Lietuvos naikinimą.

Iš gegužinės pelno į Kanados Lietuvių Fondą įnešta \$100.

Kuopa yra Batuno narys ir savo įnašu prisideda prie pastangų Lietuvos tautai iškelti Jungtines Baitose.

SLA narys

Netvarka akis bado, bet nuo jos dar niekas neapako.

KANADA PRIEŠ JAV?

Kanados ir JAV-bių santykiai, aplamai imant, nėra blogi, nors ir pasitiko, kad vienas kaimynas kitam užmina ant nuospaudos. Jeigu ne šių šalių demokratinės santvarkos, persunktos ir demokratine dvasia bei laisvės gerbimu, tai kitokiu atveju toks JAV milžinas jau seniai būtų savo kaimynę Kanadą prarijęs.

Bet negalėtume sakyti, kad JAV nėra pro skverną įkūsiusios į Kanadą savo rankos ar nosies. Ekonominiu požiūriu Kanada yra kone JAV-bių satelitas, nes ten veikia JAV įvairiausių biznio įstaigų skyriai, fabriku filialės. JAV reklamininkai užgule Kanados spaudą, radiją ir televiziją taip, kad būdų rytą Toronto viešbuty ir įsijungę šias žinių perteikimo priemones, jūs iš pradžių galite pamanyti, kad esate JAV-se.

Tokia JAV įtaka, nors ji ir labai naudinga pačiai Kanadai, vis dėlto žadina kanadiečių tylesnį ar garsesnį pasipiktinimą ir net norą nuo tokio perlاندaus kaimynystės atsitolti. Ta tendencija ypač pasireiškė pastaruju laiku, kai Kanadoje susiorganizavo vadinamasis "Nepriklausomos Kanados Komitetas", kurio vadovybėje randame buvusį finansų ministrą Walter Gordon, įtakingų laikraščių leidėjų ir redaktorių bei "progresyviųjų" Kanados konservatorių partijos nariu. Sakoma, jog tas antiamerikinis sąjūdis, susiorganizavęs dar tik 1970 metų pabaigoje, jau turi apie 100,000 nariu suverbavęs tik iš trijų didžiųjų miestų.

Šio sąjūdžio programiniame pareiškime sakoma:

"Mūsų kraštas ilgainiui nebus mūsų, jeigu mes leisime jo žemes pardavinėti svetims šalims. Jis nebus mūsų, jeigu leisime svetimam kultūrai dominuoti mūsų informacijų perteikimo tarnybas. Jis taip pat nebus mūsų, jeigu mes patys leisimės velkami svetimos valstybės užsienio politikos keliu".

Bet šis nacionalistinis sąjūdis jau susilaukė ir nuosekliųjų sluoksnių kritikos. Esą, ko šie nacionalistai nori? Negi atitverti Kanadą aukšta siena nuo svetimų kapitalų, nuo kitų idėjų ir laikui bėgant paverti ją nusikursių kraštų, kurio gyventojai patys paprašytų, kad JAV-bės jų kraštą perimtų valdyti?

Zinoma, toks antiamerikinis sąjūdis dar nereiškia kokio nors karo stovio, bet jis nėra amerikiečiams malonus. Neabejotinai dėl anti-amerikietišky nuotaiky augimo ne tik Kanadoje, bet

ir Pietų Amerikoje bei kitur yra kalti gobšūs JAV pirkiniai, pramonininkai ir kitokie kapitalistai, kurie savo veikla tesiekdami tik pelno sukelia gyventojų neapykantą visam šiam kraštui.

URUGVAJUS PADANGĖJE

Lietuvius-smurtininkų auka

Tupamaros, taip pasivadinę smurtininkai, tebesiucia, naikindami valstybes ir privatinį turtą, žudydami tvarkos ir apsaugos pareigūnus ir keldami dar didesnę baimę ramių gyventojų tarpe.

Per trumpą laiką jie nužudė 14 policininkų. Jų tarpe yra ir lietuivis Ildefonsas Kazlauskas, 39 m. amžiaus, tik prieš porą metų pradėjęs tarnauti Montevideo policijoje.

Jis buvo rimtas vyras ir sąžiningas pareigūnas. Jis dažnai būdavo skiriamas saugoti moterų kalėjimų, kuriuose sėdėjo daug smurtininkų.

Liepos 29 d. iš to kalėjimo per iškastą tunelį išsiveržė 38 smurtininkės. Kitą dieną I. Kazlauskas buvo rastas netoli namų sukniubęs prie rankos, sukryžiuotomis prieš medžio, sukryžiuotomis persauta galva. Sprendžiama, kad tai nauja tupamaros auka.

Velionis paliko žmoną (urugvajietę) ir 6 mažus vaikus.

Jis palaidotas Cerro kapinėse.

Albinas Gumbaragis

CLEVELAND, OHIO

Sudegė Lietuvių salė

Rugpjūčio 2 d. čia sudegė Lietuvių salė, kurią lietuviai beveik 70 metų naudojo savo didesniems renginiams. Didelis pavojus grėsė ir Dirvos namams, esantiems greta, bet ugniagesių pastangomis jie buvo apsaugoti.

Amerikos Lietuvių Piliečių klubo ir Lithuanian Village buvęs pirmininkas J. Stempuzis ragina Clevelando lietuvius tuoj suburti ir pastatyti naują namus, kuriuose galėtų telktis lietuvių visuomeninė ir kultūrinė veikla.

LABAI ĮDOMŲ ATSIMINIMAI

MES VALDYSIM PA-SAULI, parašė L. Dovydnas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

ARTURITE NAUJAUSIAJĄ

POEZIJOS IR PROZOS keturių autorių plokštelę?

Tai Pulgio Andriūšo, Bernardo Brazdžionio, Antano Gustaitis ir Stasio Santvaro įkalbėta kūryba. Šių plokštelių dar galima gauti Keleivyje. Kaina \$5.

Plokštelę neseniai išleido "Lietuvių Dienos".

GRĮZIMAS Į LAISVĘ, Stefanijos Rūkienės atsiminimų II-sis tomas, kaina kietais viršeliais \$6.00.

LIEUVOS VYČIO PĖDSAKAIS, Juozo Strolios įdomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl. kaina \$2.00.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00

KONTRŽVAIGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

Viktoras Biržiška, DĖL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina mirkštais viršeliais \$2.50, kietais—\$3.75.

RĄ GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaiškiaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais ..... \$3.75.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina ..... \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina \$5.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapacinskas, 273 psl. kaina \$3.

DIENOJANT, Kipro Biėnio, 462 psl., kaina.....\$2.00

PENKTIEJI METAI, Kipro Biėnio, 592 puslapių, kaina \$2.00

LIEUVA BŪDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitys-Karvelienės, 360 psl., kaina .....\$3.50.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2

ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIŪDŽIŲ, Petronėlės Liūdžiuvienės, 88 psl., kaina ..... \$1.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina ..... \$5.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, miškais \$2.50.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

KĄ LAUMĖS LEMĖ (apie Salomėją Nėri), Petronėlės Orntaitės, 234 psl.

VYSKAITO P. BUCIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Respublikinių premijų laureatai

Šių metų premijos paskirtos šiems asmenims:

Mokslų ir technikos premijos paskirtos:

R. Višomirskui — už tyrimus metalų elektronusėdimo iš kompleksinių elektrolitų kinetikos srityje; P. Katiui — už vadovėlius: V. Blūdžiui, K. Dzidolikiui, L. B. Gabertui, A. Kairiui, E. Kutrai, L. G. Lazėnui, L. R. Martinaičiui, T. Petreikiui, J. Rudzinskiui, V. Vasilkevičiui — už ypatingo tikslumo koordinatinių ištekinių staklių gamos sukūrimą ir įdiegimą į gamybą; L. Kairiūnui — už mišriųjų miškų formavimo teorijos ir atrankinių kirtimų sistemos sukūrimą; J. Grigalaukui, Z. Kučinskiui, J. Kunskui, J. Lukosevičiui, V. Urbonavičiui, V. Valušui, V. Šumakariui — už vitamininių žolės miltų gamybos, panaudojimo technologijos ir mašinių komplekso sukūrimą; V. Čekanauskui — už visuomeninių pastatų ir gyvenamųjų rajonų projektus 1960-1970 metais; A. Nasvyčiui, V. Nasvyčiui — už visuomeninių pastatų rekonstrukciją ir interjerų projektus 1956-1969 metais; J. Kazlauskui (po mirties) — už monografiją "Lietuvių kalbos istorinė gramatika"; G. Juodpalytei, N. T. Kišnienei, J. Rimantui, M. Ročkai, A. Ulpiui — už darbą "LTSR bibliografija, A serija 1547-1861 m."

Literatūros ir meno premijos:

J. Avyžiui — už romaną "Sodybų tuštėjimo metas" (1970 m.).
V. Dautartui — už vaikų literatūros kūrinius: "Jis — kapitonas Pramušgalvis" (1970 m.), "Mano tėtis partizanas" (1964 m.), "Praktikimo vartai" (1966 m.), "Aukštinio lyno vaišės" (1965 m.).
E. Čiudakovai — už sukurtus 1965-1970 m. vaidmenis Lietuvos valst. akad. operos ir baletu teatro scenoje ir už koncertinę veiklą.
S. Sondeckiui — už kūrybinę veiklą, vadovaujant Valstybinės filharmonijos kameriniam orkestrui, už koncertines programas, paruoštas 1968-1970 metais, ir išugdytą aukštą profesinį meistriškumą.
N. Petruliui — už paminklo V. Leninui Kauno mieste sukūrimą (1970 m.).
B. Zilytei — už iliustracijas vaikų knygoms: A. Liobytės "Pabėgusi dainelė", J. Rainio "Aukso sielės", A. Liobytės "Pasaka apie narsią Vilniaus mergaitę ir galvažudį Zaliabarzdį".

Premijos už kūrinius meno saviėkliai

S. Šimkaus premijos duotos — pirmoji kompozitoriui K. Brundzaiti (po mirties) už dainas "Girių mergelė", "Vakaras", "Paukštis", "Lyjant". Pirmosios premijos poetams už tekstus nutarta neskirti. Antrosiomis premijomis pažymėta kompozitorių L. Abariaus daina

Premijos choreografams:

pirmoji atiteko J. Lingiui už lietuvių liaudies šokių "Rusnietis", "Vyža", "Pakrėstinis", "Patrepšienis" sceninės kompozicijas; antrąją — J. Gudavičiui už lietuvių liaudies šokio "Viliotinis" ir trečiąją E. Morkūnienei už liet. liaudies šokio "Grūstas" sceninės kompozicijas.

Zuvo Čiurlionio vaikaitis

Betyrinėdamas Azijos kalynus, žuvo Kastytis Zubovas, 31 m. amžiaus, dailininko M. K. Čiurlionio dukters ir jos vyro Vladimiro Zubovo sūnus.

Velionis buvo architektas,

bet jau kelerius metus tyrinėjo Azijos aukščiausius kalnus. Jo rūpesčiu viena Himalajų kalnų viršūnė pavadinata Čiurlionio vardu. Jam baigiant kopti į vieną viršūnę, nutrūko virvė, ir jis nukrito į prarają. Jis parvežtas ir palaidotas Kaune. Liko žmona Laima ir mažametis sūnus Rokas.

D. Stankaitės koncertas

Čikagietė solistė Dana Stankaitytė, viesėdama Lietuvoje, dainavo kompozitorių salėje. Yra žinių, kad ji pakviesta dainuoti Lietuvos operoje.

Mirė D. Kazancevas

Liepos 30 d. Vilniuje mirė Dimitrijus Kazancevas, komunistų partijos centro komiteto administracinių organų skyriaus viršininko pavaduotojas, gimęs Sibire ir į Lietuvą atsibastęs tik 1947 metais.

Petro Vaičiūno tėviškėje

Literatūra ir Menas rašo, kad liepos 11 d. per dramaturgo ir poeto Petro Vaičiūno gimtadienį (gimęs 1890 m.), būrys teatro veteranų, rašytojų ir velionies giminių aplankė jo tėviškę Piliakalnių kaime, Jonavos rajone. Gimtajame kaime įrengtas memorialinis P. Vaičiūno kambarys, kuriame yra daiktų, pasakojančių apie rašytojo gyvenimą ir kūrybą. Susitikę teatro veteranai pasidalino prisiminimais apie Petrą Vaičiūną. Kalbėjo rašytojo žmona T. Vaičiūnienė, N. Vosyliūtė-Dauguvietienė, J. Kanopka, K. Jurašiūnas ir J. Dikinis, rašytojai J. Būtėnas, J. Graičiūnas; dalyvavo teatro veteranės E. Grikevičiūtė, G. Jakkevičiūtė.

Susitikimo dalyviai gimtojoje sodyboje pasodino 3 pušaites. J. Graičiūnas ir K. Jurašiūnas paskaitė eilėraščių.

Sodyba esanti gražiai sutvarkyta, bet kelias į ją jau seniai remontuotas. Memorialiniu kambariu rajono kultūrinės įstaigos nedaug tesirūpinančios.

G. Petkevičaitės paminklinis biustas

Panevėžyje prie J. Balčikonio vidurinės mokyklos atidengtas paminklinis rašytojos Gabrielės Petkevičaitės - Bitės biustas, kurį sukūrė rašytojos auklėtinis skulptorius B. Bučas ir architektas Z. Dargis.

G. Petkevičaitė nepriklausomybės laikais ilgus metus mokytojavo minėtoje mokykloje.

A. Churginas išvertė "Dieviškąją Komeriją"

Vertėjas iš anglų kalbos Aleksys Churginas šiais metais galutinai baigė Dantės "Dieviškosios Komedijos" vertimą. Churginas ją pradėjo studijuoti dar 1938 m., 1951-1956 m. spaudoje pasirodė pirmieji fragmentai.

Sovietų S-goje tėra du pilni "Komedijos" vertimai: pirmasis buvo pasirodęs dar prieš komunistų revoliuciją, antrasis, M. Lozinskio, išėjęs 1950 metais.

Kuo domisi "modernus miestas"

Lietuvoje jau eilę metų nurodoma į "modernų miestą" — Elektrėnus. Kuo domisi šio miesto gyventojai, atskleidžia Literatūros ir Meno savaitraštis, kur rašoma: "Elektrėnų atsitiktinė, nuobodžiaujanti auditorija, modernišku kultūros namų direktorės skundai: niekas niekuo nesidomi, pasisekimo susilaukia nebent estradiniai koncertai, cirkas".

Blizgesys greit nublanksta

Dar, palyginti, neseniai Lietuvoje buvo rašyta apie vadinamas reprezentacines užigas ar valgyklas, kaip "Seduvos malūną" ir kitas. Pasirodo, tariamasis blizgesys greit nublanksta, nes Lit. ir Menas teigia, kad "malūnas" nebetrūkia pravažiujančių ar šiaip keleivių. Esą, velniai liko tie patys, bet salėse šalta, nebėra svetinumo, belikę cepelinai, kuriuos gali valgyti bet kur... (E)

ALTOS PAREIŠKIMAS

Lietuviškoje visuomenėje yra platinamas "memorandumas", liečiantis Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą, jos vedamą politinę liniją ir ALTOS bei ALTOS pirmininkų nusistatymą Lietuvos laisvinimo darbe, yra labai neigiamas reiškinys mūsų visuomenėje. Antano Mažeikos parašytas tik jam vienam žinomas tikslas. "Darbininko" komentuos ir vieno laikraščio perspausdintas "memorandumas" parodo tik vieną tikslą pakenkti mūsų bendrai lietuviškai kovai su Lietuva ir lietuviams naikinančių komunistiniu okupantu ir sumaišyti mūsų visuomenę Lietuvos laisvinimo darbe.

Minėtas "memorandumas" visiškai neteisingai apibūdina Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą ir sąmoningai bando ALTai ir jos pirmininkams primesti visiškai nedarytas intervencijas. Turint tokių asmenų mūsų tarpe, nėra nuostabu, kad Lietuvos laisvinimo darbas daug sunkiau eina į priekį, nes svetimieji mūsų ginčus išnaudoja savo naudai.

Amerikos Lietuvių Taryba 1971 m. liepos 31 d.

BRONYS SAVUKYNAS

Apie mūsų vardus

(Tęsinys)

Senieji kitų baltų (prūsų, latvių) vardai, tokie, kaip **Alvydas, Nomedas, Tolvaldas...**, Lietuvoje imti vartoti XX a., kai sykiu su senaisiais lietuviškais vardais įsigalėjo nekrikščionišku vardu mada. Jie taip pat puikiai tinka mūsų vardu, nes niekuo nesiskiria nuo senųjų lietuviškų vardu: sudaryti iš tokių pačių (be mažų išimčių) dėmenų, lietuvių ausiai taip pat savi. Be to, reikia manyti, kad Lietuvos didžiojoje kunigaikštystėje šie vardai niekada nebuvo svetimi, nes visada joje būta prūsų ir latvių. Vadinasi, ir šių vardu tradicija gana sena.

Tradiciniai krikščioniški vardai (pvz., **Adolfas, Aleksandras, Antanas, Domykas ir Doininkas, Izidorius ir Dzidorius, Ignas, Jonas, Juozas, Jurgis, Kazys, Petras, Povilas, Vincentas; Agnė, Julija, Marija, Ona...**), apie kurių kilmę jau kalbėta, turi Lietuvoje keleto šimtmečių tradiciją, kaikurie jų dažnai sutinkami mūsų tautosakoje ir beveik visi mūsų kasdieninėje literatūroje; reto jų nerasi prie mūsų tėvų ir senelių pavardžių, ir todėl jie turėtų išlikti mūsų vardu. Šie vardai skamba kaip savi, nes, per keletą šimtmečių prisitaikę prie lietuvių kalbos fonetikos, jie pakito tiek, kad kaikurie dabar jau gerokai skiriasi nuo savo pirmąkštės nelietuviškos formos (plg. Juozas iš lot. Iosephus).

Nauji krikščioniški ir tautiniai kitų tautų vardai (pvz., **Artūras, Evaldas, Valdemaras... Edita, Elvyra, Inga, Jolanta, Violeta...**) paplito Lietuvoje tik XX a., atsiradus glaudesniems kontaktams su Europos tautomis, skolinti tiesiog ar per literatūrą. Jų vis daugėja. Ir tai natūralu. Kaimynų vardais nuolat papildoma tautų vardu.

Tiesa, skolinantis šiuos vardus pasitaiko ir nesupratimų. Štai Skuode 1960-1965 metais atsirado "vardas" **Idnas, matyt, iš J. Londono "Martyno Idno"** romano herojaus pavardės, o maždaug tuo pat metu Klaipėdos rajone pasirodė kitas naujas "vardas" — **Baironas** — iš anglų poeto pavardės. Ko verti šitie vardai, niekur pasauly ne turintys vardo funkcijos, rodos, ir aiškinti nereikia. Tokio pat galo, be vardo tradicijos, yra ir operiniai arba "slageriniai" vardai: **Aida, Džilda, Tina...**

Čia aptartus keturis mūsų vardu sluoksnius sudaro tradiciniai vardai, turintys savo istoriją. Dabartiniame mūsų vardu yra dar penktas sluoksniš — **dirbtiniai vardai**.

Čia pravartu išaiškinti tradicinio ir dirbtinio vardo skirtumus. Jų, regis, esama dvejų.

Pirma, kalbiniam kolektyvui ir įvardintojui tradicinio vardo bendrinė reikšmė dažniausiai yra neiški. Tai liečia ir savus, ir svetimus vardus... Kas gali Lietuvoje paaiškinti vardu **Gediminas** ir **Birutė** reikšmę, išskyrus kalbininkus — onomastikos specialistus? O dirbtinis vardas, bent jau įvardintojui, visada yra etimologiškai skaidrus, nes jis ir pasidaromas, teikiant jam aiškią reikšmę. Kiekvienam suprantamos vardu **Audronė, Audrius, Danguolė, Ramunė** reikšmės.

Antra, kiekvienas tradicinis vardas turi keletą konceptų, t. y. antrinių (neetimologiškų), istoriškai susiklosčiusių reikšmių, atsiradusių pagal asmenis, kurie yra vadinęsi tuo vardu. Krikščioniškųjų vardu konceptai — tai šventųjų charakteristikos, pvz., **Augustinas** — "bažnyčios daktaras". Šiaipjau vardo konceptas yra labai subjektyvus dalykas, priklausantis nuo įvairių asociacijų. Štai vardas **Vincentas, Vincas** vieno gali būti saistomas su atitinkamu šventuoju, kito, sakysime, su rašytoju Vincu Krėve (vienas dzūkas, paklaustas vardo, atsakė, kad jo vardas esąs labai gražus, toks, kaip Krėvės); dar kitam jis reikš tik kokį garsesnį, gerbiama giminaitį. Be to, vardo konceptas visada priklauso nuo žmogaus išprusinimo: kas supažinęs tik su šventųjų gyvenimu, tas vardu **Aleksandras** asocijuos su atitinkamu šventuoju, o kas išmano senovės istoriją, tam šis vardas primins Aleksandrą Makedonietį, ir jo konceptas bus "žymus karvedys".

Tiesa, vienas kitas dirbtinis vardas taip pat gali turėti ir istorinį konceptą, ir onomantinę prasmę. Pavyzdžiui, viena klaipėdiečių šeima pasidarė sūnui vardu, sudurdama lakūnų Dariaus ir Girėno pavardžių šaknis, ir vardas išėjo visai vykęs — **Dargiris** (plg. istorinį **Margiris**). Aišku čia neapsieita be onomatinio linkėjimo. Vis dėlto dirbtiniai vardai, dažnai turėdami onomantinę prasmę, istorinio koncepto paprastai neturi. Tas menkina ir jų auklėjamąją funkciją.

(Bus daugiau)

Knygos jaunimni

ŠAUNUS PENKETUKAS, premijuota, gražiai išleista apysaka, tinka mokykliniam jaunimui, parašė J. Švaitas, kaina \$3.

NARDZIO PULKAS, apsakymėliai, parašė Balė Vaivorytė, 157 psl. kaina \$2.00.

BALTASIS STUMBRAS, premijuota apysaka, parašė Gintarė Ivaškienė, 133 psl., kaina \$3.60.

JINTARELĖ, J. Narūnės iliustruota pasaka, 24 psl. kaina ..... \$1.10. Pati anglų kalba, ..\$1.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

ZAIŽARAS, D. Čibo pasaka mažiesiems, teisybė didelėms. Ados Sutkuvienės iliustracijos, 21 puslapis, kaina ..... \$1.50.

MURKLYS, A. Giedrius apysaka, 130 psl. kaina ..... \$1.80.

KREGŽDUTĖ, I dalis (vadovėlis), parašė A. Rimkūnas, 119 psl., kaina \$2.75.

Rimai ir Nerimai, Vaižganto, 55 psl. kaina \$2.00.

Skaidrytė, Balės Vaivorytės 5 scenos vaizdeliai, kaina \$2.

Diena prie ežero, Aloyzo Barono eilėraščių mūsų mažiesiems, Nijolės Vedegytės-Palubinskienės iliustracijos, 40 psl., kaina \$3.00.

TĖVISKĖLĖ AS REGIU, Imsrys, 40 psl., kaina \$1.10. Eilėraščiai, parašė Pranas

Gedimino sapnas ir Neringa, eiliuotos pasakos ir lelandos, parašė Jonas Valaitis, kaina \$2.25.

Jonukas keliauja, pasaka, pagal Kanapnickienę parašė Jonas Valaitis, kaina \$1.50.

Laumė Daumė, eiliuota pasaka vaikams, gausiai iliustruota, parašė Stasė Petersonienė, 63 psl., kaina \$4.00.

Imkit ir skaitykit!

LIETUVOS ISTORIJA VI-ji laida, parašė dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, 414 psl., daug paveikslų, keili žemėlapiai, tvirtai įrišta. Kaina ..... \$6. Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su idomu skaitys ir suaugusieji

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jono K. Kario, 225 psl., kaina \$5. RASTAI — STRAIPSNIAI

ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžiūnas, 246 puslapiai, kaina \$3.00

Juozas Kralikauskas, TITNAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 pusl., kaina \$2.50.

VYNUOGĖS IR KAKTU. SAL Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIAIS ESAME MES GIME, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Žilevičius, kaina \$4.50.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina \$3.50

ZVILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Zuko, 476 psl., kaina \$5

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.50.

LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTOLOGIJA, II omas, redagavo Bernardas Brazdžionis ir Benys Babauskas, 700 puslapių, kaina \$10. Knygoje yra 61 rašytojo kūrybos pavyzdžiai.

PATARIAMA ISIGYTI

šias K. Barėno knygas:

Tuboto gaidžio metai, premijuotas romanas, 438 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais \$3.75.

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50.

Geris žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Viliaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Testamentai

Išigykite teisininko P. Šuloparengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Imkit ir skaitykit knygą

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

Išigykite ką tik išėjusią

Jurgio Glaudos knygą

Simas

Joje beletristine forma parašyta Simo Kudirkos tragedija Vigilant laive. Tos knygos kaina 3.00. Ją galite gauti ir Keleivio administracijoje.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBEJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

Alou, Maik! Kaip fylini po vikeišino?

— Ei, tėve, per atostogas pamiršai lietuviškai ir neišmokai angliškai.

— Ko tu nori iš manęs? Juk aš kalbu lietuviškai.

— Ne, tėve, tokie žargonai, kaip "fylini" ir "vikeišinas", tai ne lietuvių kalba.

— Neiškok pricynių, Maiki. Bi nais boy. Ir pasakyk man, kas per mudviejų vikeišiną atsitiko naujo. Ar mūsų prezidentas dar neišvažiuo į Pekiną?

— Dar ne; tik ruošiasi. Vaziuos pavasarį.

— Sakai, ruošiasi. Žinai, Lietuvoje mes ruošdavomės tik į Rožancavos atlaidus. Reikėdavo rokundą sumenės padaryti. Ale aš nematau, kam reikėtų ruoštis važiuojant į svečius.

— Mūsų prezidentas ruošiasi ne į svečius, tėve. Jis ruošiasi Pekinai labai svarbiais politiniais reikalais. Gali būt, kad tai bus pats svarbiausias prezidento karjeros žygis.

— O kas tenai Pekine?

— Per Pekiną, tėve, jis ieško kelio į Washingtoną dar ketveriems metams.

— Aš to nesuprantu, Maiki.

— Daug kas nesupranta, tėve, nes teisybė nėra viešai skelbiama.

— Kokia teisybė?

— Tokia, kad ponas Nixonas nori būti dar kartą išrinktas prezidentu.

— Bet ką čia jam gali padėti Pekinas?

— Pekinas gali pakelti jo prestižą, tėve, nes dėl Vietnamo politikos jis labai nukrito. Jis įklimpo tenai, lyg musė į medų.

— Kazin, Maiki, ar tu čia neklysti. Aš rokuoju, kad Vietnamas pakėlė jo vardą. Net mūsų dipukai jam ploja, kad Vietname galabija komunistus.

— Mūsų "dipukai" nežino, tėve, kad Amerikos karas Vietname padarė komunistais net ir tuos, kurie pirma nebuvo tokie. Tai viena,

O antra, "dipukai" Amerikos prezidento neišrinko, nors kiek jie jam beplotų. Jį galėtų išrinkti tik piliečių dauguma, o toji dauguma griežtai Nixono politiką atmeta. Net Amerikos Darbo Federacijos ir CIO unių pirmininkas Meany pareiškė viešai, kad organizuoti Amerikos darbo žmones už Nixoną nebalsuos.

— O ką jis žino, kad jie nebalsuos?

— Jis žino, kad Amerikos unijistai visada balsuoja taip, kaip jiems pataria vadovybė. Ir visi žino, kad rinkimus visada nusveria unijistai, nes jie sudaro apie 1,5 milijonų balsų, tėve. Be to būsimuose rinkimuose jau galės balsuoti ir studentai kurie yra griežtai nusistatę prieš Nixono "establišmentą", kuris šįmet apšaudė juos universitetų aikštėse. Šeši buvo nušauti, o sužeistų skaičius nebuvo aiškiai nei paskelbtas.

— O už ką juos šaudė?

— Šaudė už tai, kad protestavo prieš karą. Dėl to karo žmonės yra tiek įtūžę, kad prezidentas jau bijos ir pasirodyti be apsaugos. Anądien jis buvo nuskridęs į Maine'o valstiją papolitiuoti su savo šalininkais; tačiau susitikimas su jais buvo ne viešame aerodrome, o saloje, atokiai nuo kranto, ku pašaliniai žmonės nesimaišo. Ir tenai jo "malūnsparnis" nutūpė. Tik tokioj vietoj prezidentas jautėsi apsaugotas. Bet saloje negi gali visada sėdėti. Atrodo kad ir Washingtono nelaba saugu, nes "baltųjų rūmų" jis turi įsitaisęs kitur: Floridos saloje, Kalifornijoje ir Marylande, kur daug saugiau. Esant tokiai atmosferai, laimėti būsimus rinkimus ponui Nixonui nesimato daug šansu. Todėl ir buvo sugalvota kelionė į Pekiną. Jos tikslas — pakelti mūsų prezidento prestižą, sumažinti pikta žmonių nusistatymą ir laimėti jų paramą.

— Bet ne jis tą kelionę sugalvojo, Maiki. Pats Pekinas pakvietė jį nuvažiuoti. Ar nekaitai gazetose?

— Skačiau, tėve, bet netikiu, kas buvo rašoma.

— Kodėl netiki?

— Todėl, kad iš tikrųjų buvo kitaip.

— Nu, o kaip?

— Iš tikrųjų, tėve, paties prezidento patarėjas Henry A. Kissinger buvo slapta nušūstas į Pekiną, kad sudarytų tenai galimybę mūsų prezidentui nuvykti. Ir atrodo, kad nelengva jam buvo to pasiekti, nes tris dienas Pekine derėjosi. O Amerikos spauda tuo tarpu melavo žmonėms, kad Kissingeris kažkur Azijos kalnuose susirgęs ir gydysis.

— O kodėl ji melavo?

— Matyt, taip ji buvo "informuojama" iš paties Washingtono.

— Ale kam to reikėjo, Maiki?

— Reikėjo dėl atsargumo, tėve. Tai taip, kaip lietsargis. Paprastai, jis nereikalingas, tačiau, išeidamas į lauką, žmogus jį pasiima, kad nesušlaptų, jei pradėtų lyti.

— Bet tai nepasako, Maiki, kodėl reikėjo meluoti, kad tas Kissingeris sigo kažkur kalnuose, kai iš tikrųjų jis buvo Pekine. Kam to melo reikėjo?

— To melo reikėjo kaip lietsargio, tėve, — dėl atsargumo. Jeigu iš anksto būtų paskelbta, jog prezidentas siunčia Pekinai savo patarėją, kad ruošų jam pasimatymą su Mao Tse-tungu, o Mao nesutiktų, tai mūsų prezidentas "sušlaptų". Bet kai spauda teisybės apie Kissingerį nepasakė tai niekas ir nežinojo, kad jis buvo Pekine. Ir jeigu Mao Tse-tungas būtų atsakęs su ponu Nixonu pasimatyti, šito taip pat niekas nebūtų žinąs. Štai, tėve, kodėl mūsų prezidentui buvo reikalingas atsargumas, kurį aš palyginau su lietsargiu. Dabar jis išėjo iš šito manevro "sausas" ir kupinas vilčių, kad iš Pekino galės įvažiuoti į Washingtoną dar ketveriems metams.

— Bet aš ir vėl noriu tavęs paklausti, kodėl tu rokuoji, kad kelionė į Pekiną galėtų padėti jam laimėti rinkimus?

— Nėra jokio užtikrinimo, tėve, kad ji padės. Jeigu Pekinas pareikalautų iš mūsų prezidento labai didelių nusileidimų, tai iš tos kelionės nieko nebus.

— Žinai, Maiki, Pekinas nori, kad Amerika nesipriešintų Kinijai įstoti į Tautų Sąjungą.

— Pekinas gali pareikalauti dar didesnių Amerikos nusileidimų, tėve. Jau yra žinių, kad jis spirsis Ameriką pasitraukti iš visų okupuotų Azijos kraštų — iš Pietų Korėjos, iš Formozos salos, iš Vietnamo, iš Tailando, iš Kambodijos, iš Laos, iš Filipinų ir iš Japonijos. Amerikos imperializmui Azijoje turis būti padarytas galas. Jeigu iš tikrųjų Pekinas to pareikalautų ir nenorės nusileisti, tai iš tų derybų nieko nebus. Bet jeigu bus susitarta, tai pasaulis pamatys, kad Amerika pagaliau nutarė ligsiolinę savo politiką keisti, ir nuolatinių karų grėsmė galės pranykti. Taigi, kuo pono Nixono kelionė Pekinai pasibaigs, šiandien galima tik spėlioti.

— Jūs, Maiki, iš didelio debesio lietsaus gal ir nebus.

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

Keleivių aukojai:
Ign. Motiejaitis, Waukegan, Ill. \$13.

Ch. Bukaveckas, Hollywood, Fla., \$12.

Po \$10: N. Griauzdė, So. Boston, Mass., NN, So. Boston, Mass., W. Mikonis, Rochester, N.Y.

P. Krivickienė, Hamilton, Ont., \$7.

J. Vinaitis, Akron, Ohio, — 3.50.

Po \$3: A. Kupčinskas, Brooklyn, N.Y., V. Montvila, Boston, Mass., A. Reed, Hollywood, Fla., J. Valys, Miami, Fla., J. Valickas, Toronto, Ont. P. Mikšys, Worcester, Mass., J. Grigaliūnas, Lawrence, Mass., V. Surma, Philadelphia, Pa., A. Šukis, Hawthorne, N.J., K. Peckis, Baltimore, Md., P. Mičiulis, Calumet, Ill., J. Grabauskas, Hot Springs, Ark.

Po \$2: F. Collins, Pasadena, Cal., A. Bačėnas, Baxley, Ohio, J. Kass, Dorchester, Mass.

A. Kondrat, Elizabeth, N. J., \$1.50.

Po \$1: J. Rastic, St. Lauderdale, Fla., Ch. Urbon, So. Boston, Mass., A. Baika, So. Boston, Mass., A. Janakauskas, Chicago, Ill.

Visiems aukotojams nuoširdiai dėkoja

Keleivio administracija

ATVIRAS LAISKAS

"Keleivio" redaktoriui

Kad Maikio tėvas priplėpa visokių nesamonių, tai jau nestebėtina, nes visi žino, kad maskoliška imperija jam mielesnė nei kas kita. Juk ir paskutiniame Keleivio numeryje jis, nurodydamas, kad nepriklausomybės metais Lietuva negalėjo gražiuoju gyventi su Lenkija, sako, kad dabar, sovietų okupacijoje joms nereikia nieko bijoti ir kad jos dabar, užuot grąsinusios viena kitai durtuvais, gražiai tarp savęs sugyvena.

Maikio tėvas gerai supranta, kad geležinėje maskolio rankoje tiek Lietuva, tiek Lenkija nedrįsta be maskolio leidimo net nusicaudėti.

Jei tokia tvarka Maikio tėvui patinka, tai reikėtų jam pasirūpinti, kad Anglija ir vėl uždėtų okupanto retėžius Indijai, Pakistanui ir kitiems buvusios britų imperijos kraštams. Tuokart nebūtų karo tarp Indijos ir Pakistano, nebūtų karų nei Artimuosiuose Rytuose, nei kituose išsilaisvinusiuose iš britų kraštuose.

Bet ar Indija ir kiti kraštai to norėtų?

Gi dėl lietuvių-lenkų muštynių bažnyčiose — tai Maikio tėvas puikiai žino, kad Vilniuje maža teliko bažnyčių, nepaverstų sandėliais ar pasilinksminimo vietom. Aš manau, kad tik religinis persekiojimas galėjo suartinti visus tikinčiuosius, nežiūrint jų tautybės.

Bet pakaks apie Maikio tėvą.

Praeitame Keleivio numeryje tilpo Mikėno skulptūros nuotrauka. Jis, pone Redaktoriau, turėjote žinoti, kieno garbei tas paminklas sukurtas.

Juk tai pergales paminklas tos valstybės armijai, kuri pradėjo su naciais susitarusi pagrobė nieko blogo jai nepadarusias Pabaltijo valstybes. Vėliau gi, tiems grobikams susipešus ir sovietams vokiečius nugalėjus, toji armija atnešė mūsų kraštui ne laisvę, bet dar didesnius pančius, dar didesnes kančias.

Gi jūs, Pone Redaktoriau, tokio paminklo nuotrauką spausdinate savo laikrastyje. Gėda Jums.

A. Leonas

Baltimore, Md.

DETROIT, MICH.

Lietuviai tautybių festivaly

Pavergtųjų tautų savaitgalis, čia vadinamas vasaros festivaliu, liepos 16-18 dienomis buvo sėkmingas. Jis priminė savotišką mugę, bet tai buvo įvairių tautų susibūrimas. Kiekviena jų turėjo po du ar tris namelius ir rodė meno kūrinį, maisto gaminius, šoko, dainavo.

Festivalio proga Fenelopa Sukauskienė-Sakienė liepos 13 d. buvo pakviesta į Detroit News. Ji nunešė lietuviško skonio iškeptą tortą. Kitą dieną laikraštis išspausdino jos tautiškais drabužiais pasipuošusios nuotrauką ir aprašymą, kaip iškepti tokį tortą, gaminti lietuviškus valgius ir kitų žinių apie Lietuvą.

SLA 200 kuopa ruošiasi didelei šventei

Šiais metais sueina 50 metų, kai buvo įsteigta kuopa, ir 85 metų nuo SLA įsteigimo. Tų sukakčių minėjimas su menine programa bus spalio 3 d. Ta proga bus išleistas ir leidinys apie SLA veiklą.

Organizacijos ir asmenys, norintieji sveikinti, savo sveikinimus prašomi siųsti komiteto nariams: Vladimir Pauzai, dr. Sauliui Simoliūniui, Antanui Sukauskui ir kitiems.

Buvo graži Dainavos šventė

Dainavos metinei šventei rugpiūčio 1 d. oras buvo labai palankus. Temperatūra tesiekė 73 laipsnius, glostė švelnus vėjelis. Svečių suvažiuo gana daug. Šį kartą buvo komišku žaidimu, bet pasigedome ankstyvesnių programų.

Paminėta Dariaus-Girėno žuvimo sukaktis

Dariaus ir Girėno žuvimo sukaktis šįmet paminėta maldomis Sv. Antano parapijos bažnyčioje. Nepamiršo jos ir abi radijo stotys. Dariaus-Girėno salėj svečiai ir nariai buvo veltui vaisingi. Gaila, kad klubo valdyba nepajėgė suruošti nors trumpas akademijos.

A. Miežis

Mongolų patarlės

Kai kraštas nekariauja, jame labai daug drąsųjų. Skurdžių žodis neturi jokios vertės.

Eidamas pas valdovą ko nors prašyti, pirma susidraugauk su jo durininku.

MENKĖJA NUOGALIŲ SĄJŪDIS

Nuogalių, arba nudistų, savo metu Amerikoje buvo gana daug, o ypač Kalifornijoje, kur visada šilta. Ten jie turėjo savo klubų, ruošdavo net tūkstantinius suvažiavimus. Reikia pažymėti, kad nudistai nėra kokia paleistuvių sekta. Pagal juos, žmogaus nuogumas turi kartu rodyti ir jo sielos skaisnumą. Jis, ir nuogas būdamas, turi neįsileisti savinuođėmingų minčių. Abi lytys viena kitos nuogumu turinčios nesipiktinti ar nesigalinti, kaip mes nesipiktiname, matydami neįprastą veidą, rankas ar kojas. Juk visos žmogaus kūno dalys esančios geros, o kaikiurios net reikalingesnės už kitas...

Taip nudistai bent viešai filosofuoja.

Bet pastaruoju laiku jų klubuose, kur šie nuogaliai susirinkdavo, kalbėdavosi ar šokdavo, jau beliko senojo skaičiaus tik nuotrupos. Kur jų būdavo keli šimtai, šiandien jau ateina nuo drabužių varžtų išsilaisvinti tik keliolikos vyresnio amžiaus porėles.

Nudistų vadai sako, kad jų sąjūdį pakirto iškylęs viešas seksas garbinimas, pusnuogių ar nuogų mergelių šokiai restoranuose, seksualiniai nuogaliai filmuose ir teatruose. Viso to įtakoję apsinuoginęs žmogus jau nepajėgia būti skaisčių minčių, pakilios sielos, kaip Adomas su Ieva dar prieš nusidėjimą. Dabar velnių pridėję kone visi apsirėngusieji, o nuogaliai — dar pasutėsinę gašlautojai, kurie visai netinka į padorią "susaide".

Taip skundžiasi jau 60 metų amžiaus žymus JAV nudistų vadas Mel Hocker. Nuogas vaikščiodamas po savo ofisą, kuriame nuoga rašo dar senoms idėjoms ištikima likusi jo mašinistė.

Taigi, pračina ir nuogalių garbė ir originalumas.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

TRIUKŠMO KONTROLĖ

Civilizacija, ypač industrijos augimas, žengia visada su triukšmo didėjimu. Automobiliai ūžia, motociklai tarškia, ugniagesių sirenos spiegia, statybos kranai kala į žemę geležis, o meksfulto ardytojai savo spaustu oro kaitais, regis, kala tiesiai į vargšo miesčionies viršugalvį. O pridėkime dar lėktuvus, kurie praskrisdami tiesiog guldo pilietį ant kapų velenos.

Wisconsino universiteto ir kitų įstaigų tyrimai parodė, kad ilgalaikis triukšmas yra žmogui labai kenksmingas. Jis palengva kurtina, ardo nervų sistemą ir, kaip dabar tvirtinama, net griauina šeimoms sugyvenimą. Tad jau rimtai susirūpinta romantiškos tylos grąžinimu, ir tam reikalui rengiami atitinkami federaliniai ir vietiniai įstatymai.

Prezidentas yra pasiūlęs įstatymo projektą, kuris visos valstybės automobiliams ir kitoms mašinoms nustatytų triukšmo ribą, tik ta garso kontrolė dar nebūtų įvesta per vienerius metus, kaip to norėtų paskirų valstijų ir miestų gyventojai.

Daug griežtesnio ir veiksmingesnio įstatymo projektą jau svarsto New Yorkas, kuris nuo triukšmo labiausiai kenčia. Jo įstatymas gerokai užiauptų gerkes automobiliams, motociklams, visokioms sirenoms ir kitiems triukšmadariams.

Bet žinoma, tos pastangos susiduria ir su pasipriešinimu, nes fabrikantai bus priversti savo gaminius taip patobulinti, kad jie gerai veiktų ir tylėtų. O tai jau surišta su naujomis išlaidomis, kurių daryti biznieriui nenori.

Kalmikų patarlės

Imdamas į rankas šautuvą, atsimink, kad paleistos kulkos nesugrąžinsi.

Tuščia galva — didelis sunkumas.

Tik išmintingas prašo patarimo, kvailas viską žino.

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šią 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijos, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Kitos tokios knygos neturime.

KELEIVIO

prenumerata-gera
dovana

MOTERŲ SKYRIUS

ELISSER JERUSHALMI

Vaikų „draugas“

(Pabaiga)

Iš ten mes nuėjome į Zilvyčių gatvę. Forsteris sustojo prie šulinio ir pasuko į namelį, kuris buvo labiau panašus į šuns būdą, negu į žmogaus gyvenamąją patalpą. Man pasidarė silpna, nes čia gyveno mano gera pažįstama, jauna, graži 26 metų amžiaus moteris. Jos pavardė buvo Levi. Jos vyras žuvo tik vokiečiams atėjus į Lietuvą. Čia ji gyveno viena su trimis dukrelėmis, vyriausia buvo septynerių, o jauniausia trejų metų. Mažiausia baltaplaukė Berta turėjo Rafaelio angeluko veidelį, buvo protinga, pokštininkė ir vaikiškai naivi. Ji buvo didelė gėlių mėgėja. Kai aš anksti rytą eidavau prie šulinio, buvusio Motoli jų namų, ji atbėgdavo prie manęs, dažnai pusiau apsirengusi, dažnai tik marškinukus užsivilkusi, vieną kojine užsimovusi, ir kreipdavosi į mane maldaudama ir su šelmišku žvilgsniu: "Dėde Jerushalmi, gėlių!" Aš pastatydavau kibirą, eidavau į artimiausią sodą, nuskindavau keletą gėlių ir įteikdavau jai mažą puokštę, kaip riteris pagerdamas savo damą gėlėmis.

Įėjome mes į priemenę. Gyvenama patalpa buvo prava. Visas apstatymas (baldai) susidėjo iš plačios lovos, kurioje gulėjo visa šeima, mažo staliuko ir mažos kėdutės. Ant jos sėdėjo mažoji Berta kaip paprastai, pusiau apsirengusi, viena kojine buvo užmanta ant mažos kojytės, kita rankose. Jos vyresnioji sesuo — penkiametė ir juodbruvė. Jos veidelis atrodė išskaptuotas iš balto marmuro, ir ji puošė didelės pilkos akys. Ji klojo lovą. Vyriausia septynmetė stovėjo prie krosnies ir kepė bulves. Jos veidas buvo rimtas, per daug rimtas jos amžiui. Žiūrėdama į keptuvę, ji mokė jauniausiąją seserį: "Grete, prižiūrėk mažąją, padėk jai apsirengti, iššluok aslą. Greitai grįš iš darbo motina, o kambarys dar nesutvarkytas". Tuomet jaunesnioji sušuko: "Berta, pasiskubink!" Nebuvo reikalo raginti Bertą. Greta jau paklojo lovą. Prie jos stovėjo šluota ir šlapias skuduras grindims valyti.

Pamačiusi mane, mažiausioji, bėgdama prie manęs, sušuko: "Dėde, kur gė...?" Nelaukta pastebėjusi vokiečių, ji nebaigė žodžio, persigando ir kaip pelė pasislėpė po lova. Ją pasekė sesuo Greta. Vyriausioji stovėjo vietoje, kaip priaugusi prie grindų, pusiau atverta burna ir atplėštomis, paniką skleidžiančiomis akimis.

Mano širdis daužėsi. Aš drebėjau dėl vaikų likimo. Forsteris, padaręs nekaltą veidą, kreipėsi į mane švelniausiu balsu: "Ar ta scena nėra pagaunanti širdį? Kokie puikūs vaikai! O kodėl jie taip gerai vokiškai kalba?"

Aš paaiškinau, kad ta šeima kilus iš Klaipėdos. Tai padarė jį dar sentimentalesniu. "Aš prižadavau jums, kad jiems neatsitiks nieko blogo. Iškvieskite juos iš slėptuvės! Tai sakydama, jis ištraukė iš kišenės sauja saldainių ir padavė vyriausiajai. "Padalyk juos tarp seserų", drąsino jis išsigandusią mergaitę. Ji atsigravo. Man labai padėjo jo ir sušuko: "Berta, Grete, čia tai yra "geras" vokiečių."

Atsargiai pasirodė jų galvos, lėtai išlindo iš po lovos ir sumišimai dairėsi. Forsteris drąsino didesniąją: "Eik duok jiems saldumynų, gausite daugiau." Vyriausioji ne susivokiančiai žiūrėjo į jį, lyg nesuprasdama jo kalbos. Tuomet Forsteris dar kartą iš kišenės ištraukė saldainių ir užsigavusiai pasakė: "Jei mergaitės nenori iš vokiečių dovanų imti, tai jūs duokite joms saldainių". Aš įvykdžiau jo įsakymą. Jos visos trys noriai juos priėmė ir godžia valgė skanėstus. Tuomet jis man pasakė: "Eikite ir atneškite jai gėlių, gražių gėlių."

Aš išėjau ir priskyniau gėlių. Grįžęs pamačiau nepaprastą vaizdą: mažiausioji mergaitė sėdėjo ant Forsterio kelių. Jis ją glostė ir glėbesčiavo. Jos burna buvo piln saldumynų. Stalas buvo apkrautas "gerčio dėdės" dovanomis. Jas ir kitos dvi seserys valgė.

Vėliau Forsteris mėgdavo aplankyti mažąsias mergytes, visuomet atnešdamas joms dovanų. Jos nebuvo vienintelės jo lepūnėlės. Jis turėjo jų daug tarp geto vaikų.

Be to, jis dažnai lankė ir dr. Lunco namiūkštį. Jis turėjo nepaprastai gabią dukrelę. Ji kalbėjo keliomis kalbomis, dainavo ir deklamavo, kaip menininkė. Forsteris buvo sujaudintas iki ašarų jos išmintimi ir žavumu.

Visi šitie vaikai buvo jo pirmosios aukos bausimieji geto vaikų pagrobimo dienomis 1943 m. lapkričio 5 d. Jis

Šiaurės Airijoje tęsiasi didelės riaušės. Kelios dešimtys žmonių jau žuvo, dar daugiau yra sužeistų. Sunaikinta daug turto. Čia matome vieną iš riaušinių sukeltų gaisrų Belfasto mieste — dega didelis prekių sandėlis. Ten vyksta religinė katalikų ir protestantų kova, nors ji turi ir politinį tikslą — norima anglų valdomą Šiaurės Airiją prijungti prie katalikiškos nepriklausomos Airijos

Vytautas Mačernis

GARSUS TOREADOR...

Garsus Toreador, Mirtis baisioji!
Gyvenimo arenoje vaikšto išdidai
Ir pergalem naujom kasdien triumfuoja:
Jai turi pralaimėt sunkioj kovoj visi!

Ji rodo mums raudoną laimės skarą.
Mes puolam ją, tartum įsiutę gyvuliai,
Kėl aštrų durklą ji širdin suvaro,
Iš mūsų narso pasijuokus įžuliai.

Dievams žaidimas tas žiaurus patinka.
Aukštai susėdę danguose aplinkui,
Šauniam Toreador triukšmingai ploja
Ir gyvulių būrius kasdien naujus
Išleidžia pro gyvenimo vartus. —
Težudo juos Toreador, Mirtis baisioji!

IETUVĖ — KANDIDATĖ I NASHUA MAJORUS

Liuėja Lapinskienė, 38 n. amžiaus, 2 sūnu motina, pasiskelbė kandidatuojanči Nashua majorus. Kolkas kandidatų tėra tik ji ir buvęs policijos kapitonas Philip McLaughlin. Dabartinis majoras Dennis Sullivan dar nepaskelbė, ar kandidatuošias.

Lapinskienė sako, kad ji neturi organizacijos, kuri stovėtų už jos pečių, neturi ir fondų, kurie sumokėtų inkimų išlaidas. Ji žada rūpintis eilinių žmonių reikais. Ypač žada kelti sniego

nukasimo ir zonų nustatymo, o taip pat "valdžios mandagumo" klausimus.

Majoras kartą paraginęs apieleisti miestą, bet sako Lapinskienė, aš ji apieleisiu, pirma pamėginusi padaryti jį geresne vieta gyventi. Jau laikas, sako ji, moterims subrukti.

PAVYZDINGAS LORDŲ "MANDAGUMAS"

Įžymusis anglų aktorius Laurence Olivier už nuopelį du ir jam suteiktas pero titulas. Jau pora metų jis yra ir lordų rūmų atstovas.

Vertė Domas Jasaitis

BŪKIME VISUOMET JAUNI. RYZTINGI IR KIE TAI TIKI, KAD MŪSŲ KOVA BUS LAIMĖTA.

STEPONAS KAIRYS

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju tam asmeniui, kuris liepos 1 d. idėjo į gėlių vazoną mano mirusio brangaus sūnaus Juozo nuotrauką.

Nors širdies skausmas atsinaujino, bet visvien mano karsčiausias AČIO!

Motina Nellie Davis

Pastaruoju metu jis pirmą kartą tuose rūmuose pasakė kalbą, paremdamas įstatymo papildymą, kuris lietuvių aktorius interesus. Jis tą kalbą pasakė puikia dikičia ir jo mėgiamo vaidinti Shakespeare stiliumi. Už tai Lordų rūmai jam nepaprastai karštai plojo, bet Olivier remiamą įstatymo priedą 102 balsais prieš 86 atmetė...

KUO DAUGIAU SERGA IR MIRŠTA

Seniau daugiausia žmonių į kapus nuvarydavo džiova, polio, difteritas ir reumatiniai širdies susirgimai. Šiandien dėl tų ligų beveik nemirštama.

Oficialūs duomenys rodo, kad dabar JAV-se į kapus daugiausia nuvaro širdies priepuoliai ir apopleksijos smūgiai (kraujo išsiliejimas smegenyse). 1968 m. dėl to mirė 927,660, tai yra 48% visų mirusiųjų.

Antroji vietoj yra vėžys. Minėtasis metais nuo jo mirė 318,910.

Labai daug čia yra sergančių viena ar kita psichinė liga. Skačiuojama, kad tokių ligonių esama iki 20 milijonų. Tai būtų apie 10% visų gyventojų. 1968 m. jų 2,579,600 gydėsi ligoninėse. Jų tarpe yra daug chroniškų alkoholikų.

Tarp ligų, kurios ligonį padaro nedarbingu, žymiausia užima artritis. Juo ir sunkios formos reumatų serva apie 17 milijonų amerikiečių.

Labai paplitęs yra ir aklumas. Aklųjų JAV-se buvo 135,000. Nevisai aklų ir sergančių akių ligomis buvo apie 5 mil. žmonių.

Visiškai kurčių 1968 m. JAV-se buvo 236,000. Dėl sutrikusio girdėjimo kenčia apie 10% amerikiečių.

BEŽDŽIONE PAGROBĖ KAROLIUS

Portlando, Ore., zoologijos sode Gibbon giminės dilžulė beždžionė, išsikisusi pro narvo virbus ranką, nuplėšė nuo sodo lankytojos kaklo brangius karolius ir kitus papuošalus ir juos paslėpė.

Zoologijos sodo administracija kitą dieną prie jos narvo iškabino iškabą, kurioje buvo įspėjama, kad niekas su brangiais papuošalais ant kaklo ar kitose matomose vietose prie minėtos beždžionės narvo nesiar-tinti. Bet beždžionė jau anksti rytą tą iškabą nuplėšė ir sudraskė į skutelius...

Visą pasaulį padėk ant svarstykių — mano motina atsvers. Longfellow

ROMANAI

Anatolijus Kairys, ISTIKIMOJI ŽOLĖ, 254 psl. romanas, kaina \$5.00.

Birutė Pūkelevičiūtė, — RuGEJO SESTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Jurgis Gliuda, LIEPS NOS IR APMAUDO AŠO ČIAI, premijuotas romanas 304 psl., kaina \$4.00.

Albinas Baranauskas, SAULIAI, romanas, 265 psl kaina \$3.50.

Jurgis Gliuda, DELFINC ZENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50

Albinas Baranauskas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl. kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, PAVA SARIO LIETUS, 261 psl. kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Vincas Ramonas, MIG OTAS RYTAS, 166 psl. kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Vytautas Volertas, SA-MOKSLAS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.50.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, II tomas, 128 psl., kaina \$4.00.

Sally Salminen, KATRYNA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 297 psl., kaina \$5.00.

Vt. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Poezijos knygos

POEZIJOS PILNATIS, Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausi visi jo išleisti knygų kūriniai. Puošnus leidinys, 592 psl., kaina \$10.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eilėraščiai, Prano Gailiaus iliustruoti 72 didelio formato puslapių puošniai išleista knyga, kaina \$5.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina minkštais viršeliais \$3, kietais — \$4.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose, sudarė Alfonsas Tirosius, 176 psl., kaina \$5.00.

RUEENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai, premijuota knyga, 80 psl. kaina \$2.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 didelio formato puslapių, kaina \$4.00.

Ką tik gavome:

Istikimoji žolė, romanas, parašė Anatolijus Kairys, 254 psl., minkštais viršeliais kaina \$5.00.

Vėjas lekia lyguma, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 177 psl., minkštais viršeliais kaina \$4.00.

Septintoji pradalgė, literatūros metraštis, rašo 24 autoriai, 464 psl., kaina kietais viršeliais \$5.00, minkštais — \$4.50.

Nuskandintas žiedas, 15 novelių, parašė Juozas Tinišis, 200 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais — 3.50.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina \$10.00.

Mes valdysim pasaulį, L. Dovydeno atsiminimai, du tomai, I tomas 268 psl., II t. — 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

Geroji vasara, romanas, parašė Česlovas Grincevičius, 261 psl., kaina \$5.00.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina \$5.00.

Už laisvą lietuvi, parašė kun. M. Valadka, 409 psl., kaina \$5.00.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina \$4.00.

10 knygų už \$2

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiskas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgiro mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu paroduodamos už \$2.

GERA PROGA

Žymiai papiginta kaina galite įsigyti idomius preli. J. K. Končiaus atsiminimus iš Balfo veiklos. Knyga tinka ir dovanoms, gražiai išleista, daug paveikslų, 404 psl., kietais viršeliais kaina \$4 (buvo \$6), minkštais \$3 (buvo \$5).

Vietinės žinios

Ten žmonės korė, rūkyti draudė

Bostono pačiame centre yra 40 akrų parkas — The Boston Common - Boston Public Garden. Jis buvo nupirktas 1640 m. iš Blackstone, kuris buvo pirmas baltasis Bostono pusiausio gyventojas.

Pradžioje čia tebuvo vos keli medžiai. Jie pradėti sodinti pagal Tremont gatvę 1722 m. ir sodinti vėliau.

Kai medžiai jau buvo gerokai paūgėję, anglų kareiviai daug jų iškirto. Miestas dėl to protestavo, ir pagaliau gen. Howe uždraudė kareiviams medžius naikinti.

1836 m. parkas buvo apverttas geležine tvora, kuri atsiėjo \$82.500.

Praeito šimtmečio pradžioje parkas buvo naudojamas karvėms ganyti, vaikams žaisti ir karių pratimams.

Nuo senų laikų parkas buvo ir egzekucijų vieta. Čia kardavo indėnus, dezertyrus, žmogžudžius, vagis. Čia buvo pakarta moteris už 75 centų vertės moteriškos skrybėlės pavogimą. Čia buvo pakarta Margareta Jones už burtininkavimą ir dar neviena kita.

Buvo laikas, kada sekmdieniais parke buvo uždrausta vaikščioti ar židnėti. Čiužinėti buvo draudžiama ir šeštadieniais, o tik praeito amžiaus vidury buvo leista rūkyti tam tikrose parto vietose.

Karves ganyti leista iki 1885 m., bet tik kiekvienam savininkui po vieną karvę. Jos dažnai sudarė pavojų važiuojantiems ir jojantiems. Generalą Atherton jos net į kapus nuvarė. Tas generolas, apžiūrėjęs savo karvius, greitai įdomas, užėjo ant karvės, buvo išmestas iš balno ir užsimušė.

Dabar parkas yra daugelio trumpo poilsio vieta. Jame pailsi atvykę miesto apžiūrėti, tarnautojai pietų pertraukos metu ir kt. Jis vis pilnas žmonių.

Deja, kone visi Amerikos parkai dabar yra pavojingi poilsiautojams, ypač vakarais, nes jie pilni įvairių nusikaltėlių, vagių bei žudikų, kurie tik ir teiško sau aukų. Dėl to vakarais, kada po darbų turėtų būti pats geriausias laikas pasivaikščioti, parkai ištuštėja.

Verta pažymėti, kad šis gražusis The Boston Common yra laikomas vienu iš pavojingiausių parkų po New Yorko Centralinio. Čia

tau gali net dienos metu prisigretinęs puošnus "džentelmenas" įremti į sonkaulius peilį ar revolverį, liepti sypotis, su juo linksmai kalbėti ir tuo pat metu mandagiai jam atiduoti savo pinigė... Tokia yra policijos nuomonė, paremta gausybe davinčių. Gi paskutiniuoju metu pavojų didina dar ir visokie narkomanai ir kūtvėlos, gulinėjantieji pavieniui ir būriais tame parke.

Mūsų padėka

Lietuvių radijo programų 37-rių metų sukaktuvinė gegužinė rugpjūčio 8 d. Romuvos parke Brocktone sutraukė gausų būrį svečių. Jiems gražią programą atliko Onos Ivaškienės vadovaujami lietuvių tautinių šokių šokėjai ir Ritos O'Shea vadovaujami airių tautinių šokių šokėjai.

Šių metų N. Anglijos lietuvių gražuole išringta Kristina Tautkaitė iš Brocktono.

Automobilį laimėjo William Bell iš So. Bostono. ant rą dovaną — Bertha A. Rees iš So. Bostono, trečiąją — Henry Schwedko iš Brocktono, ketvirtą — Gediminas Stumbras ir Worcesterio, penktą — A. Lapšys ir Dedhamo, šeštą — Eva Mullane iš So. Bostono, septintą — Bronius Skrabulis iš Quincy.

Įėjimo dovanas laimėjo numeriai: 076176, 081124, 076143, 080802, 081072, 080870, 080778.

Šokių varžybas laimėjo: pensininkų polkos — Ona Štugzdienė ir Juozas Velička, "mamės ir papės" polkos — S. Vaičiūnė ir Jonas Ūselis, jaunimo polkos — Ch. ir M. Cirokai, valso — A. ir M. Simokaičiai, tango — B. Šakenienė ir P. Jančauskas, tvisto — J. Zalatorius ir S. Norton.

Dėkojame gražuolės ir šokėjų rinkėjams — Onai Ivaškienei, Laimai Kortautienei, Aleksandrui Čaplinskiui, Juozui Kasperui ir Juozui Lubinui.

Dėkojame verslininkams už dovanas, laimėjimų bilietų pardavinėjimams, juos įsigijusiems ir gegužinėje dalyvavusiems.

Dėkojam šeimninkei Monikai Plevokienei, šeimninkei Mykolui Bichnevičiui ir visiems, kurie dirbo gegužinėje. Ačiū visiems, kurie šiuo ar tuo prisidėjo prie gegužinės pasisekimo.

Steponas ir Valentina Minkai

So. Bostone 298 8th Street antrame aukšte išnuomojamas 4 kambarių butas. Teirautis 64 G gatvėje.

So. Bostone 64 G gatvėje trečiame aukšte išnuomojamas 3 kambarių butas su apšildymu.

GRESKO - BEGONIS PALIKIMAS

Ann Gresko, Adomo Gresko ir Elizabeth Wierzseka ar Wierzlieka dukterė, gimusi Vilniuje, Lietuvoje, apie 1873 m. Ji ištekojo už Michael Begonis ir turėjo vaikų. Ji mirė 1924 m. Lowelly, Mass.

Giminės ir kiti nors apie šią šeimą žinantieji prašomi atsiliepti adresu: Box 513, Boston, Mass. 02101.

(34)

Tai būta sukčių!

Teismo suolan pasodinti 19 asmenų, jų tarpe 3 buvę Somerville (Bostono priemiesčio) mairai, buvę viešųjų darbų viršininkas ir darbinis revizorius. Be jų, kaltinamųjų suole sėdi ir 4 bendrovės, kurios darė neeisėtus biuznis su minėtais asmenimis. Visi jie pelnėsi šio miesto išdo. Pareigūnai milijonų vertės darbus atduodavo be varžytynių, už tai gaudami kyšius, o bendrovės į savo kišenes susikišo didelius pelnus.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugsėjo 19 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos 3 aukšto auditorijoje Tautos šventės minėjimas. Rengia Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkė.

Spalio 16 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos III aukšto salėje Bostono vyrų sekteto koncertas-vakaras.

Spalio 24 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos 3 a. salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo rudens parengimas "Surum-Burum".

Spalio 31—lapkričio 13 d. City Hall parodų salėje Anastazijos ir Antano Tamošaičių audinių ir tapybos paroda, kurią rengia skautų Židinys.

Lapkričio 7 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos salėje Šv. Petro parapijos choro koncertas.

Lapkričio 14 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos salėje Balfo metinis renginys.

Išnuomojamas vienas arba du asmenim su visais patogumais butas. Kreiptis į Lietuvių Enciklopediją, 395 Broadway, So. Bostone.

MINTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

Jo pirmas numeris ką tik išėjo. Jis gaunamas ir Keleivio įstaigoje. Kaina \$2.00.

Šiame numery yra šie įdomūs straipsniai:

Kam reikalinga Mintis (vedamasis).. J. Vilkaitis: Praeityje besidairant; J. Valaitis: Lietuvos politinių partijų išsivijoje dabartis ir ateitis; J. Va.: Socialistų Internacionalas ir Lietuva; J. Vilčinskis: Socializmas Lietuvoje; J. Vlks.: Kipsą Bielinį prisiminus; Jonas Pakalka: Steigiamojo Seimo Lietuvos Socialdemokratų (LSPD) frakcija; Lietuvos pavergimas; Rusų demokratinis sąjūdis ir jo programa; Pasaulio pasidairius (Socialistinio sąjūdžio apžvalga); Ed. Cinzas: Mergaitė su apelsinu; K. Barėnas: Sapr'ai; V. Žilinskaitė: Juokai.

Žurnalą leidžia Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užs. Delegatūra.

Redakcijos ir administracijos adresas: Mintis, Lithuanian House, 1 Ladbroke Gardens, London. W II, Gr. Britain.

Minties atstovai JAV-se: J. Valaitis, 1521 So. 50 Ave. Cicero, Ill. 60650.

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

ŽUVO RAŠYTOJAS JUOZAS TININIS

Rugpjūčio 2 d. kelyje iš Los Angeles į San Francisco automobiliu neįsimėję žuvo rašytojas Juozas Tinnis. Susidūrus su priešinga kryptimi važiuoju automobiliu, jis buvo vietoje užmestas, o urauge su juo keliavusi p. Strikartiene buvo sunkiai sužeista.

Juozas Tinnis buvo labai draugiškas žmogus ir aktyvus Los Angeles kolonijos narys, tad jo staigi mirtis nepaprastai skaudžiai buvo išgyventa visų jo gausių bičiulių ir pažįstamų. Ypač, kad dar nepos 31 d. jis čia su gražiu pasisekimu dalyvavo literatūros vakare su kolegomis Antanu ir Aleksandra Gustaičiais, Bernardu Brazdžioniu ir Ale Rūta, o sekmadienį, rugpjūčio 1 d., — Dailių menų klubo susirinkime.

J. Tinnio laidojimo organizavimu rūpinosi jo artimas draugas poetas Bernardas Brazdžionis, kuris koplyčioje tarė ir pagrindinį atsisveikinimo žodį. Čia velionį Rašytojų draugijos vardu atsisveikino ir jo senas bičiulis

Bronys Raila, o Menininkų klubo — arch. E. Arbas, gi Kalvarijos kapinėse dar po trumpą nuoširdų žodį tarė eilė kitų organizacijų atstovų. Velionio palaikai patalpinti Kalvarijos kapinių mauzoliejuje.

J. Tinnis buvo gimęs 1911 m. lapkričio 4 d. Reizgynės viensdyje. Panemunėlio valsčiuje, Rokiškio ap. 1928 m. jis baigė Rokiškio gimnaziją, 1935 m. V. D. universitete filologijos skyrių, 1938 m. Nancy u-te studijavo prancūzų literatūrą.

Gana

nereikalingai eikvoti kurui alyvą

1971

Savybės:
Produktingumas
Grozis
Ekonomija

**Namams šildyti
žeriausias pirkinys**

Alyva kūrenamos
šilto oro krosnys
Rytidienos įrengimas

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą sujungti rūšy su vamzdžiais..
10 metų garantija.

\$395.

Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.
Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass. 02169
Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 24 val. per dieną
Skambinti telefonu: 436-1204

1945-48 Tiubingeno u-te gilinimo graikų kalbos studijas, 1960 m. Vienos u-te studijavo lyginamąją kalbotyrą. Lietuvoje ir Vokietijos lietuvių gimnazijose jis mokytojavo, o taip pat dėstė filologijos dalykus Kalifornijos universitete.

skandintas žiedas". Jis dar yra palikęs naujausių novelių rinkinį rankraštyje, dar nespėję atiduoti spaudai. Taigi vieškelio mirtis išsivedė jau tris mūsų rašytojus: Antaną Škėmą, Algimantą Mackų ir dabar Juozą Tinnį. Ir visus kūrybinus ir dar daug žadėjusius.

J. Tinnis spausdino savo kūrinius literatūros žurnaluose, o 1957 m. išleido novelių rinkinį "Suzadėtinė", 1970 m. — romaną "Dailininko žmona" ir tais pat metais novelių rinkinį "Pa-

IESKOMA Liudvika Mikulskis (antra pavardė nežinoma), gyvenusi 91-48 88th Rd., Woodhaven ir 103-55 Lefferts Blv., Richmond Hill, New York City. Apie ją ką nors žinantieji maloniai prašomi pranešti Keleivio adresu, pažymint "J.B.". Už tą paslaugą bus atlyginta.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoje iš stoties WLYN, 1360 ki locikly ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, darjos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

NENUSIMINKITE!
Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį. REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba gražiname pinigus. Siųskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.
ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

LIETUVOS ŽEMELAPIAI
Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).
D. Poška

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laišku skyrių, kuriame laukiam abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų šiuolaikijos laikraštis, ieškąs naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00
Adresas:
7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTAL APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudės mokeskis \$2.00 j metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:
Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

PIGI, BET VERTINGA DOVANA

Tai H. Tautvaišienės išgyvenimų vergų stovykloje Sibire aprašymas anglų kalba "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra", 112 psl., kaina \$1.75.

Vietinės žinios

Ant. ir Al. Gustaičiai grįžo iš atostogų

Aleksandra ir Antanas Gustaičiai praeitą savaitę grįžo iš atostogų, kurias praleido Kalifornijoje — Camarillo, Los Angeles ir Las Vegas. Liepos 31 d. jie dalyvavo Santa Monica lietuvių klubo surengto literatūros vakaro programoje drauge su tenyškiais rašytojais B. Brazdžioniu, Ale Rūta ir J. Tininiu. Bostoniškius atostogautojus ten nuosirdžiausiai sutiko ir globėjo A. ir B. Brazdžioniai, M. Lemberdienė ir kiti bičiuliai ir, žinoma jaunųjų Rasos ir Algimanto Gustaičių šeima.

Atvažiavo Aleknos

Iš Floridos vasaros praleisti atvažiavo mūsų kaimynai Emilija ir Antanas Aleknos. Jie nuolat gyvena Miami mieste.

Dienos išvyka į jūrą už \$5 dviem asmenim

Tokią progą duoda LSS skautų vienetas "Grandis" 8 asmenims laimėjimo būdu. Išvyka bus rugsėjo 12 d. Laimėjusieji tą dieną 9 val. ryto išvyksta iš Savin Hill Jachtų klubo Dorchester. Juos išstisą dieną vežios jūroje V. Martinonis burine jachta "Vetra".

Laimėjimo pelnas skiriamas skautų būriniam laivui išlaikyti.

Bilietus įsigyti galima iš "Grandies" valdybos narių: V. Eikino, tel. 961-3523, L. Izbičko, tel. 327-8076 ir L. Rudžiūno, tel. 327-6426.

L. Enciklopedija naujose patalpose

Lietuvių Enciklopedija įsikūrė naujose patalpose — 395 Broadway, So. Bostone. Tuose namuose seniau buvo ir Lietuvos garbės konsulo adv. A. Shallnos įstaiga.

Sveikinimas iš Japonijos

Vyriausias skautininkas Petras Molis atsiuntė sveikinimų iš Japonijos. Jis ten išvyko dalyvauti 13-jame pasaulio skautų sąjūdžio sąskrydyje — jamboree, į kurį susirinko kelios dešimtys skautų iš daugiau nei šimto valstybių.

Sąskrydis tęsėsi nuo rugpiūčio 2 iki 10 dienos. Nuo rugpiūčio 12 iki 18 dienos Japonijos sostinėje posėdžiaus iš visų žemės kampų susirinkę skautų vadai. P. Molis dalyvaus ir vienu ir kitu kaip oficialus Amerikos skautų globojamas svečias. Jis turės progos ne tik susipažinti su įvairių kraštų skautų veikla, bet taip pat suteikti žinių apie už Lietuvos ribų esančių lietuvių skautų veiklą (Lietuvoje skautų organizacija yra uždrausta), bet ir aplamai apie Lietuvos padėtį. Jis nusivėžė ten ir tinkamos informacinės spausdintos medžiagos.

Grįždamas į Worcesterį, P. Molis aplankys Australijos lietuvius skautus. Grįs rugpiūčio 22 d.

Grįžo Paulina Kalvaitienė

Siomis dienomis iš Australijos grįžo žinoma skautų veikėja ir buv. Bostono lietuvių mokyklos mokytoja Paulina Kalvaitienė.

Ji Australijoje viešėjo ilgą laiką, buvo tenai net sunkiai susirgusi, bet dabar vėl atgavusi jėgas ir energiją. Sveikiname sugrįžusią į mūsų koloniją.

Grįžo Normanas Alekna

Flood Sq. Hardware savininkas Normanas Alekna grįžo iš Anglijos, kur jis praleido dalį savo atostogų.

Senųjų Lapinų būrelio dvidešimtmetis

Liepos 10 ir 11 dienomis Cape Code Nenortų vasarvietėje Bostono Senųjų Lapinų skautų vėjų būrelis paminėjo savo veiklos dvidešimties metų sukaktį.

Į šią šventę buvo sukviekti visi iki šiol buvę būrelio nariai su šeimomis. Suvažiavo per trisdešimt asmenų ir, gražiam orui esant, linksmi praleido savaitgalį ir atnaujino gal jau kiek pasenusias pažintis.

Iš toliausiai atvažiavo buvę būrelio nariai evangelikų kun. Zilinskas su žmona — iš Toronto, Tamošiūnas su žmona ir vaikai iš Philadelphia, Mikaitis ir Vyt. Strolia iš New Jersey, Alg. Banevičius su žmona iš New Hampshire.

Iškilmingas minėjimas buvo šeštadienio vakare atvirame ore vėžių vakarienes metu. Apie būrelio veiklą dvidešimties metų laikotarpį kalbėjo K. Nenortas.

Minėjime taip pat dalyvavo ir senuosius lapinus sveikino Lietuvių skautų brolijos vyriausias skautininkas Petras Molis su žmona, seserijos vyr. skautininkės pavaduotoja Stefa Subatienė, brolijos vyr. skautininko pavaduotojas C. Kiliulis su žmona ir Atlanto rajono vad. M. Subatis.

Dainoms, o jos nenutrūko iki vidunakčio, vadovavo V. Strolia. Taip pat buvo rodomi filmai iš skautų stovyklų ir iš būrelio pavasarinių iškylų baidarėmis.

Sekmadienį bendrus pietus visiems svečiams pagaminavo patys skautai vyčiai, parodydami savo virimo meną.

Minėjimas buvo pajaušintas iškyla prie jūros, dai-

nomis ir tinklinio rungtynėmis. Šiuo metu būreliui vadovauja v. s. C. Kiliulis, padedamas R. Kalvaičio.

J. ir I. Laurinaičių paroda

Nuo rugpiūčio pradžios Harvard Faculty Club patalpose yra iškabinta per 20 Jurgio ir Ilonos Laurinaičių paveikslų. Klubo administracija prašo paveikslus palikti bent pusei metų.

Kas turi progos aplankyti minėtą klubą, kviečiami apžiūrėti ir parodą.

Aukos Lietuvių Fondui

Adv. O. Shallnos vardui

Lietuvių Fonde įamžinti, be seniau paskelbtųjų, po \$25 aukojo 3 amerikiečių šeimos, Feliksas Zaleckas ir J. ir E. Kuncaičiai. Iš viso A. Shallnos vardu Lietuvių Fondan jau įnešta \$1,130.

LF Bostono Vajaus komitetas už aukas nuosirdžiai dėkoja.

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešiant naująjį adresą, neužmiršti parašyti ir senąjį. Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code

"AKVARIUMAS - PETORAMA BROADWAY"

654 E. Broadway, So. Boston, Mass., tel. 269-9842

Žemomis kainomis, mokant dalimis, galima įsigyti prancūzų, skotų, vokiečių aviganių ir kitų veislių šuniukų. Kacių, jūrų kiaulyčių ir kitų naminių žvėrelių. Tropikų ir kitokių žuvelių. Paukščių: papugų, kanarėlių ir kt. ir jiems maisto, narvelių, žuvims laikyti indų ir gyviams visokių papuošalų. Be to, iš katalogo galima užsisakyti šunis ir kt.

Prašome atvykti ir įsitikinti.

Savininkai G. ir I. VOSSAI

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vieništieji oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai. Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
I PEDIJINIS OPTOMETRISTAS
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY South Boston, Mass

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai Papuošalai Elektros Prietaisai Rūpestingai taisome laikrodžius žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street E. Milton, Mass.
Atlieku visus patalymus, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biurnių pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Saaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro Trečiadieniais—uždara
44 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

E. KARDELINĖS DAINŲ PLOKŠTELĖ
Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbiotos Kardeleinės įdainuotų dainų ir arijų plokšteles. Kaina \$6.00. Paštu nesiuočiame.

Laisvės Varpas
Lietuvių Radijo Valanda
Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street, Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes. Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. AND TRAVEL INFORMATION
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siūncia betarpiškai IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės parduodamos nužemintomis kainomis. Numatoma, kad skarelių kainos pakils.
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p. Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
389 W. Broadway So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE
Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
282 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6620
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

South Boston Savings Bank
ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

DABAR

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka **5 1/2 %**

už visus kitus indėlius moka **5 1/4 %**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.
Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

M & T OIL CO., Inc.
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

Krosnies aptarnavimas
 Automatinis įpilimas
 Patogios mokėjimo sąlygos
 Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite **268-4662**

Trans-Atlantic Travel Service
DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos atsikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skarytes, lietpalčius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyriu Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9-5
Šeštadieniais 8-12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764
Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

Dažau ir Taisau
Namų iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausias medžiagas.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai Popierius Sienums Stiklas Langams Visokie reikmenys namams Reikmenys plumberiams Visokie galėžios daiktai

DRAUDIMO AGENTORA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761